

Див і Сварог (збірка)

Іван-В'ячеслав Сергієнко

ДИВ І СВАРОГ
чорне море
Із моря дна
із чорного каламаря
білі лелеги
виринають Ра —
Україні

Хата

*Продається хата —
батьківський поріг,
материна казка —
дітям оберіг.*

Василь Довжик

І коли плакало судище, розбираючи з Хати...
Крокви скрипіли тяготою колись сушених трав
Щочасні ластівки — подалися, рятуючись в Ирій
Гнізда — гнізда — гнізда,
Навіть і сусідські коти не стали рухати пущівірінків —
Сховалися від кінця малого світу Хати
Блукають слова —
Пил і сім'я Всесвіту
Оминаючи дрібність цілих сузір'їв.
Колом німба вгризаються в тіло!
Тремтить мізинець, рвуться всі іще неназначені зв'язки
Жити! Жити! Жити! — у довір'ї трав
І — мрією про журавлине причастя Ирію...
мироточити
ми падаємо в безвість ошир оку
усього мороку — де правда лише тьма
де, у — зачассі, кволий дух Свободи
весь Дух — лиш спрага й спраги пустота
вертайсь собі, вертайся до основи
вознося римою в заблудний склад уяв
благає все вертати ув Завпругття
возносячися і до кіз, і до отав

Так що там тиче серце у забрало,
ой що там кличе янгольське крило?

веде мене Бігу закутки
Веде мене Біг у закутки
У наметнях зупинись —
Чужої непевної заздрости
Подибай і відрічись
Одріччя сухий співпутник
Де сонце множинами йде
Впадеш ізпідсовісно-путньо
На Росу отава йде
Струна
Мов вимовкла струна
стремить у простір,
Мов обрива недольну "ноту"
Візьми у руки "долю" і тягни!
цей плуг визвучуй в оберіг —
Землиця тятивою обізветься!

Початок фуги
І так ми обертаючися обертом
Лишень з одногляду цих обертань —
Де зважився до зауваги вуст —
Так лагідно говорить,
Що завжди стигла у тобі,
Як осьмомомисл.
Іще з-перед заможжя двох десниць,
Що знов слабкі від зради і розпуки —
Але щодень тобі твій погляд певний
Всезапитанням — чи вірнеш містці?
Чи може вплав його перепливати?
Чи Стікс до Ірію ще не дотік?
Чи так безпёро, але все ж літати?
Бо тільки "срібні" возять через міст.
Але однаково — чи твій, а чи твоя?
Ми всі у Бога надто одинокі,
Лише коли зберемось до Толоки —
Ото вже ліпимо із хати оберіг.

Серафими
два серафими
двоє без погонів
без еполетів
в серденько зайшли
і поробили див
і поробили ляку
стоять і ждуть
я ж не лечу і — суть
утроєно зава́джено земляно
я не лечу! постійте ще в мені,
крилаті серафими із Кавказу і Єфрату
З крилом Сибіру, з мокрими крильми
Коси мені розвиваєш ти мамо
Коси мені розвиваєш ти мамо, од Салгіру і Дону,
зі степу Дніпром і у Сянище
ти вітером — долею, земле моя — мартрейко...

сам-собі — нездолать...
ощовбичив бим собі совободоньку
да несть і невстать
де други мої позаховалися
юж сердуються не-ву-власть
стрілами вужі загорожені
не так і лилося — але ж пригрозилося
будь і собі родиною,
скопчком і мужчиною
сам собі —пригожись
тут виростає з хмарення
у нерозчесаність вуст
з власної пущі марення
Небу й траві озвись!
Тут, саме, тут незвідане
Всяко собі живе
Виросте, серце сповідане
Світові ожнивё.
НАВ

Утім'ячку мені курганами зоріє

мов німбом пам'яти лунить
доки заляклий розум рухатись не сміє
й вдивляється розгубився Світовид
Бо там де небо — лиш камінний сволок —
відбитки рук, мисливські лови і страхи,
бо там де Небо — небула утроби...
Та в тім'ї німбом — небула-надія
удольну вервечку пряде —
до себе йти
перший подих
*Гикавка є рудиментом утробного розвитку,
Так дитя готує дихально-ковтальні органи до функціонування
Відповідно і перший вдих починається з "гик".
На майдані таки гикнулося з обох сторін...*
І ти гикнув — зайнявся подив вдихом

І — ось тобі збувається у плетиві мереж
Одноманітне дишлав оддишша
Вдих з видихом — а ти живеш
У зоряності зір, і в сподіванні
У пилявості всіх ізбитих мізининців.
Долонею займись, і камінь встане
ув огнищаж овуглених — століть,
Страхів, що вени жмуть аж ув кисіль
Бажання — опрімовно осочаться
Із череп'я, де куколі гніздяться
із верхніх меж, та й низом перейшли...
Купається істовно в ополонці
Наш вогнехрест зазміюючись в дар
ченець бере за руку — і проводить:
Молись як знаєш...
тепервже ти в молитві — Цар!
створення
Усіх годинників — печать
ні, не часу, а безконеччя
нездалість розсуду — печаль
цей демон хизий
ізійдеться, зтече десною
і стороною веселково,
й зорею в хвилі озоветься —

де в ловкий випас череда
планет заспіваних танцює
і поміж всіх, вона одна
це перше слово, да почує
невіршоване
сонце горить о'саме
одігріється нам ізусіх
неодоких оглоблень
було сонечком йде
а бува і дружиною йде
але доле при тобі — такою
... бідую, чи морем
а чи сонцем палає моя,
а чи лине моя, моя сутнесько-лють
як тебе мов ізнов не докохую
і тебе лиш осердно люблю
у вкороченій Родовій сукні
ти моя вже усею твоєю морокою
ти моя, ти сама так зробила мене
учервонюєш лагідно —
вучервони І
вже весь твій
ми вже небом побраття —
дружинойки
друзи
одноряро знайшлись
то й ходім овіруч
я піду за мізнчик тримавшись одруго
я піду
я ось нами пійду.
ти одолею йдись
одпочинь, перечуй покаянне
я і сам ще тебе одружинюі Пильнуй 1

Знаєш, що, цей перейдемо путь
і знайдем о'собою Україну.
Бо не так
Є не так...
якщо так — увірветься струна
кобзарям

Ворожби ворохоблять на долю
і подолля наділ упіймав
мою всенькую суть і мене
проростай, каже,
простір
прорвися
з недолля
в невід впряжено парою змій
і словами не славсь
бо і рід неославивсь
бо іще ненаучен брехати
тільки вор-на-гілля прилітає на злюбки мені

нене, змій!
Він не з того гніздечка-почину
Він вклубився із самого, да не себе
Чи я б яблуком згідло вознісся
Укорінити, зміє, тебе
Вороженьки, ні з слова ні з степу
Вороженьками сувість пряде
Ковилами за віхами серця
Ще копитить, ще гомоном йде...
линяти пір'ям й гратись в-під ребро,
самим зробитись очолом зачаття?
в куди цей світ, в надію цілувати?
а поруч йти — дорога храм і дім!
нескорених в собі — себе в собі пізнати
і мироточити у доторку своїм.
іще він атом
Ви справдньо знаєте про ритуали
і чули більш, і ними прожились

та ось неофіт у запеченій зухвалі
підгору ритуалів поклонивсь
сорокаденно батьку для пробачень
ніколи ще не видівши ось того
кому мій рід собою незавдячив
не знав, та й мабуть, не пізнав його
віншую... всім моїм, що пригніздяться

завдячую, де сумно наперед
лиш сонце крутиться, а всіх годинник йде
врізнобіч янемислимого току
де о'маль — ми поскривджуєм малим
а ті малі — згризають о'великих....

Заклиняние

і не воз-ізьме,-лише забирає
немов йому позбирано із роду-рід
нашіптано у свійський родовід
візьми, моголе, щоб тому не біг
уже през неї

дивиною дива

І а й І

сварожжям да не сталося горіть
а так , д'гаремно у поліття-тліть
де в ковилу одіскрилось
і над скирдою запалало
да і кресало лошака
все копитами брало
що метло дай
всі скирди позайма
в блажених підступах свободи
упоміжтрав"ям
та усе нема коли впізнать
свій берег-оберіг
загаткою зачать —
себе сам вдоліваю й підоймаю
заґраду куширів
у ятір серця
ой рибонько — тріпонеться душа
глибинне
Я згадую
Ізмислюю себе
З нарічного
Бо ріками плелосся
Через Все-хутір
Сонцем зайнялося
В воді вужів
І там

Мов скалки — Див
Туди дививсь
Спроможеш трохи неба
Дивись туди
Розхлюпуйся весні
Ловись собі із дива і до себе
І трошечки усміхнено —мені..
чоловічий плід

... і — плід...
де суть — земля і небо
і надстворінне і... на-неотребне
плід-Я!
Таки цієї ще землі
що під ногами
що мене поглине
що родиться в мені —
сама Рілля...
Орі-орляче із тобою лину
понад застигли заводи себе.
І то — любов,
до скону, до загину.
Мене ти знайдеш,
коли вже зрікся я...
Чи я це був? Чи честь розполовинна?
...ти — ж Юнка всім...
Я всім тебе люблю!
прикордонна кірха

шпиката кірха возвістила ранок
і треба йти кордонам навштихи
не неба нам
ні ґрунту
ані зради
нам з майбуття озвалися віки
Серафими
два серафими
двоє без погонів
без еполетів

в серденько зайшли
і поробили див
і поробили ляку
стоять і ждуть
я ж не лечу і — суть
утроено заваджено земляно
я не лечу! постійте ще в мені,

крилаті серафими із Кавказу
З крилом Сибіру, з мокрими крильми
Су-час
неозміївшись розум заґради пряде
неоддавшись в знаки, воїн воїнство жне
і від ковких звіюк, і од вострих мечів
іржавіє душа орачів і синів
пооставлено в прю, і пішло літувать
із розхрестя доріг, у захрестя палат
заховалось від дива в самовідь хробаків
і не юнка й не мати, і не змії і не Див...
у тім'ячку
У тім'ячку ще щось зоріє
мов німбом пам'яти — луною гомонить
доки заляклий розум рухатись не сміє
й вдивляється розгубився Святовид
Атам, де небо — кам'яниці сволок,

відбитки рук, мисливські лови і страхи
ботам, ще й досі — темряви утроба...
...утім"ї німбом Небули надія
удольну вервицю пряде — до себе йти.
котове знаннячко
роїлись коло "Боженьки"
Ісус чи Магомед
ні місяця, ні сонечка не видали у мент
возвергли Дом з іконками
з віконків — душу п'єм
а кіт на підвіконнячку
муркоче про своє
воно, котове знаннячко

нам не подолом йде
запізнене зізнаннячко
що пряжу світу рве...
З Акрополя

Вам, Ел і ни! Збиратись до домівки!
Вам Еліни, мов Ізраїлю — час!
Що вигорить огнем від середини
Вогонь — розлука
Вигорілим — спас.
А вам — Пелопоннесу, із Колхід та Адрій —
Вам настає! Бо Вам таки Пора...
Там де камінчик загубили білий
Поміж дорійських — о'людська мара! —
З камінчика
заточиться джерельна віра
Лиш, сину, поверни, лиш підбери
себе!
з гори
...wandernd
heb ich dein Herz an die Lippen,

hebst du mein Herz an die deinen...

Paul Celan

Чи зійдеш ти на гору, якою назвусь я?
дивитись ізвідтам якщо достане міці..
які красиві люде (твоїми очима)
тепер уже плач іздалека —
спуститись негоден.
Афіни, 19.09.10

Сваволя янголів
спокій ув очах
Ти знову зустрічаєш мов з походу...
Залізні мчать комоні наскрізьстеп.
І от ми на траві, і знов сховався погляд
у мареві від альфи до омеґ.
Чий дух загравсь у піжмурки свободи

і янгол в темнім лісі заблукав?
А вже стрічай собі нову пригоду —
"Бентежно світлий зір нарешті відпалав,
тепер з тобою ліпше, ловко так..."
Тепер твій янгол не боїться вовка
і пір'ячко розгублене в світах,
навізбирати в подушки та шовком
позапинати...
чи відбулося, бачив дивне чудо?
Згасають очі і вщухає страх
дітнути надвосіч, але свободи —

тож радуйтеся вишні в небесах
смиренності недогарків моїх,
байдужості моїх непоцілунків,
й незатишку спокою ув очах...
Ще янголи не перейшли порогів —
в кольчuzі серце, під забралом гнів
й шаблі ще не пили води в діброві
свяченої. Ще світ не знає Див.
І кров — допоки лише калинова.

сваволя
Провісники, забувши про пороги,
пустилися в наземне полювання,
у бистрих крилах прилаштовуючи шаблі,
у бистрих крилах...
А вже ті янголи, забувши про пороги
пустилися в ловецькі перегони,
блакитний степ змінивши на асфальти
пильнуй,
замріяний!
Ой, лугом-лугом, ще й широким степом
один стоїш у янгольській сваволі
у полі
воїн.
Ричить, мов звір приречений, від болю нерухомий,
твоїм крилом пронизаний, твоїм мечем ловецьким
якраз у серце,

в самісіньке.

Розтяло наскрізь груди
чи словом, чи мечем, а чи крилом
Вогнику вікні

1.

Поставив свічку
у вікні висотного будинку —
вночі мені мій подорожній,
не заблукайся.
Свічку поставив
серцю твоєму,
Доле моя...

"der erste Stern ist wie das letzte Haus" R. M. Rilke

"і перша зірка, мов остання хата" Р.М. Рільке

Наче падає сніг —
в венах б'є тиша бою
Наче падає сніг —
аж відбілює ніч.
Наче стежок знаки —
слідом, степом, журбою...
І ричання свободи
в теплих пестошах рук.
Наче доля в ярах
тишиною поснула,
Наче небо... Зоря —
у вікні каганцем —
на межі не-села,
на межі не-оселі,
на межі
навмання
на вікні
не-мене...

3.

Нестерпний степ стримить на сто життів.
На сто життів — нестерпна біла повінь.
Гей, вогнику, поставлений в вікні —
крізь шибу візерунків морозових...
Сто сторінок відміряно мені,
як сто життів

безмовного волення
у білий простір
олень сліди...
зозуляче
зозуляче
вполтавське ніколи не крук, бо ...
зозулине
в'блідюко очолило рептухів в'нестям
твоїх стерень перейдуть
із-за гір, надійдуть
такі братоньки,
ще й перейдуть...
у — не святности — зерен
тепер воз'стають УБІЄННІ
а я поруком, мовчки у невіді сплю
од Кавказу у нетлість
від Сяну до самого Дону
од Джамілевих мук до останнього крику ... Війна!
це ужилно згучить — Материзно, в обіймах сваволі —
я тебе колисала
родину поруш...
всіх уб'ю
і сама...

мережка
між землею і небом —
у просторі вузькому
гостролезі гомонить луна
розтина чи зшиває
стьожками нерівними
серцечас
долеглас
мережинка лягла
полотном сполотнілим
рушником янголиним
рушником збагровілим
і лицем благовілим
розквіта і згаса
розквіта і згаса
розквіта...

momentum aeternum

Ну що писати?...

Машнописність не одкривається суттю,

Навіть слова боїться однодолевого

Однайденого одвічного саодиокого одного

Ти у просторі між канад і австралій, на сухому камені піднебесся

Я — у просторі поміж джунглів і степів вковилений ви-із-драний (копитами
сердечного гону)

Ми — на перині зірок колючких, пухнастих, одвічних

Щасливі люде

Ми — мить

В озонні, майже в убогій люті —

Пригортання...

Многосонцево

Ранки нас одкривають

на Січ

я в Україні був

я в Бузі камінь гриз

я оком лагідним олещував білявку

я крицю шаблі ймив

залізом в язиці

співає кров

у полиновій власті

устанеш ти, одсерцева нога,

за цвіт, за слово, за незрячий всесвіт?

ввірветься серденько — й ні в ніч і не в зорі

лелеченьком устане до захихахстків!

злетівсь й подавсь й наклекотав

зо спини шаблю витягну

й скривавлю

заброду обезглавлю

щоб наших гніздів

здобулась

мета

далі буде

Неначе сонечко, що вже зозріло
моїх молінь невгласне каяття
Ти сходиш долі, й забираєш... у надію-біло
Мов лист оцей
Мов тисячі-життя
моєї ласки
Мужности моєї
Кривавої спокути
Цноти і розпусти — бо при тобі — усе святе!
Уп"явшись за мізинчик, златоусто
Я світу про кохання розповім:
Жила — була Баба, чого вона так звалася, незнає вже й Ніхто.
Я вчора оце з одним балакав. Так і він каже — що то якась велика Мати.
Я ж памятаю з Лубенщини, що Баба —
то така маленька-сухенька жіночка,
яка сидить на колоді, коло хати і каже усякому перехожому:
"Спасибіг"!
А сонечко заходить ув заброду
А сонечко заходить в за-за-за
Туди де Ирода , а навіть і не врода...
Відлуниться: нема, нема, нема
О, що ти свідку завтрашнього ранку
Підносиш тіло із забрання
Я виглядів такую ловку бранку
Й молюсь, аби спасИбоги мене...
Так — ми тварина, але я відчув вселенськість нашої тваринності,
але й Божественність її.
Таке є в Мами і у Батька: спасибіг в кожнім доторку.
Ось доторкнувся саме так...
ІсхОдить... Розпач радіЄм зайнявсь.
Життя тріпоче в кожнім промінці
Зриває серденько у най-пере-так-так
Й ховає шаблю пересмЕрть-кровИця
Але любовию закрию всебуття
Але втоплю всещирістю сльозиці
Всіх Иродів
І одведу дівицю
Од бід і вад
Од дум в недумний сад
Любови...
Тут, на Лубенщині, моя земля.

Щось кілька соток.

*Коли я прихилиюся до цієї морелі і вишні, і до горіха —
я знаю, що я є...*

далі — диво

далі длані долають невіру

під перстоньком така принада

що псальмами — одрада

глаголюється межі персами

шепотінням

і біл-біло-садом

обджолЯються у Боговірш.

а ще й далі буде....

ой і спи, дитя, колишу тя

хоч ти ще не й у верем'ї

та мені — у берем'ї, а-а-а...

Душе мені

Душе мені

Чому ти кволиш полем?

У косах вітер

Стужа у тобі

А я розгубено тебе шукаю болем

Й шепочуся —

Верни мене мені

Верни собі це богатирське тіло

Верни осоння богатирських меж

Я потопаю, й ти вже віддаєш повітря крилання,

Але ще брунькою — на зачіпку живеш

У цім шаленім тілі

А воно звучить тобою

І згадкою про тебе ще звучить

Не дозволяй ми зброї до двобою

Я — груди і серце

Долі — меч і щит

2007, Київ

Осягнення перше

Що-людина?

Визнати слабкість — силою

Чуття не-суцього
Тепер не жнива, але — весілля, дівице
Ущодень
Пасмо косиці —
Що є поетові за надхнення
Недолугому провидцю —
милування жерделевим цвітом

Але доторк долонь — тримає усесвіт.
Так, у парку на прогулянці, тримаючи всесвіт у руцях
Блукати...
Осягнення!
2004, мюнхен, англійський парк

Німі символи 3
Який високий погляд твій зронено.
Який звисОка погляд мій впущено.
Яка мала їм надія —
не розбитися о підмурівки чеснот людських.
О зустрічі
о доторку
о забуття молю
По-за висотами чеснот людських

Німі символи 2
Яка невідповідна ніч
Так іскряться знамення
розмруж очей зіниці в небокрай
дивися, бач, вчувайся, уживайсь
в знаків густе тремтіння,

пригубляй...
Іди, іди у темряві світила.
Закрий очиць стоглаве маяття.
Вижалюється відь
І — розтинає тіло.
І оживає в камені життя.
Німі символи 1

Та що мені від справжності чуттів?
Хіба що вірші на папері болем
Що ти зневірившись в легкості путі
щезаєш в світі знаків і повторів.
І що мені у справжності чуттів?

ієрогліф
Життя — гієрогліт
із пятою дао,
відбитою в пилюці і траві квітневих парків,
затишних бруківок червоній цеглі
та в руїнах храмів —
людське життя.
Життя — гієрогліт
із пятою дао.
А інше —
зимове дерево тонесенького гілля,
того, що даві пнулося до світла —
буде хмиз.
Життя — гієрогліт
із пятою дао.
Як відблиски вогню
мінливі на обличчях поблизу каміна —

суть роздуми осінні.
Життя — ієрогліт
із пятою дао —
прямує звідусіль на-від-усіль.
В маленькім світі
хаотичний біль —
керунку спрага.

"88

несонет
ОкОпами розуму, шанцями розумувАння
Бог — у вени мої іде у кров і у жили
У кості, і в кожний подих
Оросами волі одвітчує серце моє
Вночі, **в однині**, стугонить
Нагадуючи сваволю життя

Аж таки зозулиця-доля стихає
Кресати одчАсся з кременя долі
І силиться солов'єм...
ЗакликАдо гніздечка вірою
Зацности роду, плодОвого зАмислу-
Надати Любови душам
І вже товпиться люд і нелюд
ОдкОшно сімені мого
У ріллю
Пречистого дівчати
Україноньки

Настанову роду
Святоча ніч. В свічаді темно...
Чекає на вогонь свіча,
як на натхнення.

Тож запали у ній життя.
Тут, при люстрі-свічаді неба
дитина стане перед світ.
На таїнство збереться рід —
дивити шлях. І тільки й треба
звільнити вузлики ... Що ж там
дали ви, мамо? Розквіта
весь смисл свічи —
горіти просто неба.
У відсвітах люстра приходять ті,
хто вивів на поріг доріг соkritих.
Не обертай на гріх шептань сердитих
твердий свій порух. Звабою мети
не офіруй пожежу марнотратства.
Чатує іскра зваб зневіру й страх.
Здолай, здолай, здолай — і шлях
розкриє тайну існування:
СМИСЛ СВІЧИ ГОРІТИ !
А дерево, що зайдеш ти
продовжить символ материнства ...
Веселкою біжить барвистий
дитячий сміх. О, проведи

через життя.
Так само подивуйся щиро
знаменням —
зрячим бо у віру
взискуючу вказівники.
Те дерево, що обереш,
й під ним сховаєш материнський
дарунок-скарб
постане храмом і без меж
тінь віт його неначе карб
на дверях прагнень відіб'ється.
І стоячи при вівтарі
Сварогового розмаїття
вбирай блаженство через віття
од неба рідної землі.
Іде назустріч твій талан —
один... І ти один для нього —

впізнаєш за ходою Бога ...
І вічність буде тобі лан.
Київ, 89
Я — музика в цю мить
Я — музика в цю мить,
в наступну — вже нічого.
Знов в сутінках душі нутрує мудрий змій.
Я — музика. Кришталь дзвінкоперстовий
ледь доторкається. Цвітіння в'юговій...
Під віттям сидяше глухий, німий, осліплий
він танець каменя і вигин-небосхил.
Він музика в цю мить,
він досконало світлий
дзвіночків саторі росяний передзвін.
В обіймах дерева — легке тяжіння вгору...
Я — Він.
Київ, 89

У надвечір'ї
У надвечір'ї гавкіт собак лункіша,
І голоси дітей на вигоні...

Простір чуттєвої осяжності —
Скажи слово — і відгукнеться творіння.
Змахни рукою і являться зорі, або впаде стигла мореля
Роздавшись луною у синяві вечора.
І не питай де саме закопано тьмянний стручечок твоєї пуповини. Вона
тягнеться през покоління, тут, у пилявій засусі петрового батого, така ж
цупка й нерозривна. Тут у вселенському гавкотінні садибних псів, у
вечоровій луні галасу сільської дітлашні.
за янголами крилонька зітру
Тепер, коли ще не вернулись журавлі
цвітуть морельки й зайнялись кульбаби
й не скарбу прагну в папороть-пітьмі
а цвіт розради
тепер, коли вертається снага,
тепер, коли усім пора вертати
із Ірію долинула струна
і час рушати
тепер тобі однакі острови
тепер, мов люстро Бога океани
стрічатиму від Ірію ключі
знова при брамі
А там — і гайда, геть від рідних сіл
від рідних стін, від рідного й лихого
аж заки облуд весь перелечу
за янголами...
...крилонька зітру...
Горять омеги словесів
Горять омеги словесів
Від альф кохання,
Незамкнених у серці арф — пожеж отари
Вустами вогняних комет в безумстві — ріст отави

Стоїть розгублений герой
Не свого часу.
1997
Я бачив володарку життя
Я бачив володарку життя
примруженими повіками поцілунків,
її німб
Безпричинної радості —

Навколо наших роз'єднаних втілень.

Поезія

Поезія, як смисл свічи — горіти,
що оплавляє віск,
що опалляє світ,
в якому рій жаги несамовитих
думок та провидінь —
Лягають у фортеці феєрій,
де "світло сходу" висвітить фантоми,
і мур єси — для подолання зору.
І довгий дзвін степів під свист стріли...
Та відступає віск на Грані із вогнем,
та відступає світ на гряні з несказанням
Лишається палац у пломенінні веж,
в якому розум — тінню драгомана.
І ритм у скронях — начебто приспів
до закликання благодати Неба,
І перст вгорі — що начебто не смів,
але переступив пороги себе.

3.4.92

Поезія в мені

Поезія в мені

Мов сокіл всенебесний

Мов грім, мов блискавка

Що побиває тлін

Усіх марнот

Й говорить

Богом

А я мовчу

На спаса 17.08.07

Прометей

Прометей вториться відбитками офір.
Прометей викрадає чомусь "заборонене",
викликаючи жах тендітних обивателів,
вони нагадують:
Не вкрадь!
Вони нарікають гріхом
добročинність боголюдини,
страх — добročинністю сущого: ese Homo

Прометей вчиться спокою:
обивателі лише пісок пустелі —
об'їдає лаштунки неба
потокотом суховію, мертвовію, хаосу...
Безлад зростає
і коли утвориться пустка,
суцільна пустка, навіть по-за своїм єством,
навіть без назви —
тоді тільки можна спитати про Бога:
де?
Такі швидкі у просторі вузькому
між неба й відблиском річок в ярах.
Міжнеб'я, що мов падає — темніє.

Ой, стрімко-стрімкий звужується світ.
І ігрища багать далеко з-під...
Стремиш в жаріючу гострицю небокраю,
за обрій, обрій... Миті не чекаєш —
світ-проминання, безтілесний світ.
Не зупинитись. Аж гуде сердито
цей бубон вселету, плескатий диск
скаженого ширяння, тільки —
ні вгору, ані вниз!
В двочасі проковзає мить:
то довго, як ціле життя задуми
І разом розпачу вміває біль.
Куди ж так прямолітно? Що ж мовчить
червоний обрій західнього неба?
І вже би не пристать землі ступнею,
та щось іще взискує вниз, униз
до ігрища купальського. Хоч ще раз
вознісись над вогнем, а й не згори —
вернись, вернись!
Такі швидкі у просторі вузькому,
застиглі в швидкості шукання... Чи є ти'
Де ти! — кричу собі.
Де ти! Де ти!
Без зміни жодних світових відношень
стремлю гострицю краю перейти.
Нескінченність парків

1

А де ж твоя поетика? А де?...
Англійський парк, Качанівка, руїни.
Це тільки осінь... А весна? — Іде
і ставить сум поетові на кпини.
Вночі покличе голос... Два леви
стоять обабіч брами. Дух прерій
покликає жити мармур ...
На хвилях ковили —
самотня баба — скам'яніла мати,

вколисана. Степи
не кличуть до життя, чи страти.
Кургани проковтнули язики!
Чи мови? Поезіє, та де ж ти?
Земля іще мовчить. Ми мовчимо —
душа землі мовчить.
В англійським парку падають сонети
дубовим листям до левиних грив.
P. S.
І сталася химера, ошукався світ.
З каміння Стоунхендж, ачи відлуння? Ні...
Англійський парк — Качанівка — часу розрив — впотаєні руїни...
світ заговорив.
Качанівка — Київ 90

2

Англійський парк.

Сонети падають. Завчасно
їх літня змучила сльота.
Ні мавок, ані ластівки... Мета —
дрижить роса на павутинні,
майже гасне злам світла. Там
згасає Батьківщина. І оживає,
знову ж таки — там.
Дрижить, дрижжить і не пірветься долу.
Тримає що тебе, мій лютий англе, мій
суде німий.
Сонет всміхається гіркий,

а погляд ніжний вимагає ласки...
Англійський парк — відради чужоказка.
Мюнхен 91

3

Втікає із-під ніг тривожна осінь.
Підридження голих віт стоїть
луною в німоті Творця.
Душа завжди відчує несуттєве,
не сутнє, не існуюче, німе.
Адже весна — насправді є весна,
і березень пилюкою недужить.
Йому ж все мариться осінній край,
все видиться. Прелюдія не повна
без передчуття фіналу —
весні нестачить горобин коралів
на голих вітах в резонанс вітрів,
що ґайдами займають комин.
Тумани, як осінні. Сон-трава —
сон-кошення, як втілення туманів
нетривких, тепер недовговічних.
І кошення-сон очі мружить...
І комин теплий — в темний дим вогню,
і волохатий сон — у білий дим туману,
і їх гармонія укладена довільно
в токкату снінь на березневий пил —
лягає струхлявим осіннім листом.

Дуби іще стоять. Із контр-октави
басовим листом
повнять вщерть весінні пекторалі
Київ 92

Італійські пейзажі з синтетичними
ремінісценціями парків
6.

В мармурових курганах —
розм'яклий характер осоння.
В мармурових горбах,
між тенета маслин
сплять таємні леви.
І в кам'яних куделях

морем дихає сіль,

сонцем луниться сіль.

Помаранчевих парків
теплі згадки у гривах,
де стікає туманів
англійська журба...

Ви в віршах мелянхолій
зберігаєте племін
тосканійських безкраїв —
дзвінкий сон цвіркуна.

Рим 92

7.

В мармурових курганах
на довічне весілля
двогайдовий ґайдар
пружить простору лунь.

Аж колони бринить
дорійська ахіла
і зриває в танок
позачасних руїн.

І прискорений ритм
нескінченної пісні
винограду морів
стугонить в бубон скронь!

Ніжні перса горнят
начотиристоронньо
хмелять гіперборейську
знидівілу жагу.

Тарквінья 92

8.

Мармурових могил
б'ють джерел Aqua vita
так статично і певно
крізь базальт забуття.

Де ж ти, радісна мить?
В простяганні вервиці
нескінченних гріхів,

каяття та знедоль.
Та теплішає хміль сухотравих сонетів,
етрускішає навіть
бенедиктів ненець.
І двогайдий ґайдар
розсипає намисто
безтурботною величчю
білостінних руїн.

P. S.

І розбродяться світом
щербаті руїни —
у англійському парку —
дзвінкий сон цвіркуна.
Рим — Мюнхен — Київ

дар

І весь мій досвід в мозолистім серці
стискає щелепи в трагізмі дочування,
Бо я, мов покаянный син, здобувсь прощення
і ненароком обраний коханням.
Прости ж мені, болюча моя пам'ять!
Упали роси
І дні , як тиша при свічах .
І лячно вимовити слово
порушуючи настання ...
Упали роси !
Полям. Степом. Подихом. Душею.
Ув обійми — роси !
Ані Чужини, ні Родини — ніц.
Бруниться святість над світами .
І в мене впали роси наготи —
Божественною проростаю бростю і корінням

Зачатий доторком твоїм,
Заручений твоєму існуванню —
сам настаю ...
Напіввідкритими вустами
тиші, тиші, тиші при свічках,
В твоїх примружених очах

І росами по-над світами .
мисль каменів і трав
Як віднайти тебе, мисль каменів і трав,
Мисль всесвіту відтиснену в основі
творіння?
Світ постав єдиний.
Супроти нас повстав.
У нім ні максими, ні ниці — несть поділ.
Ти, чий псевдонім
позначено в устах релігій,
себе не видаєш у видкій силі,

а лиш майнеш у піліґримищах
...офір
коли?
Коли єство нам почалося із "коли?",
триваючи незрозуміло довго
чи впертістю , чи "волею небес".
Коли ми знов зустрінемось з тобою?
коли ми знов забудемо себе,
з облуди запитань і шептів?
коли перейдемо порогів безліч і
втечемося през різнойменність вод
солоних і солодких, від сліз гірких,
незнаючих невинних і разючих...
Всесутнього повернення-крутіння краплі
спадаючи з твоїх повік —
вже росяться у інших на обличчях...
Коли ? Коли...
Коли наземне віче враз замовкне,
ковтнувши марево часу !

Людина

(псевдо-акровірш — кожний наступний є випискою з попереднього)

1

Шукана єдиної волі порухом,
вигадана
поміж снігами
усенебесних віхол.
Єдиної волі живої
причастя до глини й огню, і води, і слова, і пустки...

В ярій звабі
від брунечки і до пороху, від черева і до обрію — аж заки
порожньо і похапцем — за овид ночі,
прочанин кровиці
у неупинному шепоті спраглих вен
прийде до дару дня.
Навмання за піснею серця,
від брунечки аж до пороху,
від зачаття і до зачаття...
Або ж — від зачаття і до зачаття
марною веремією затятости лукавої мудрости
поведе долю свою
до правди, але не істини.
Марною долею діжде
роду останнього
суховію
останнього спалаху життя у безплідді каменя
так і не ставши
пучкою солі.

2

ДУША

Панна шукана, жадана.
Або ж сестрицею до єдиної розмови з собою
завжди відверта,
мовчазна не-сяжна.
Вигадана

у сні роду
при небесних світлах,
при волі пташиній,
при звабі обрію
і шепоті вен
Жоно на мить —
незрадлива від брунечки аж до плоду
ціле життя.
І все життя —
подорожня прочанка
у верем'ї перевтілень,
аж до самого останнього долу,
аж до самого останнього неба.

Бранка плоті,
або ж ув очах — свічкою в храмі,
вітером волі —
у пісні,
пучкою соли
у щоденній хлібній толоці.
Пронизує всеньке ім'я творіння

тремтливою павутинкою
суті.
З
Надія
Життя в безплідді
пронизує всеньке ім'я творіння
тремтливою павутинкою
надії...

ЦІЛУ ВАН НЕ І ВІДДІЛОВАЯ Е
про поцілунок
І не ускладнюй: поцілунок двох,
се те складне, що складеність дає,
утім роздвої, і утім прощанні
тут поділом — цей золотавий Бог,
заповідаючий до ласки і двобою.
тут поділом, лишень недоторк вуст
а доторк — хоч на мить світів єднання!
І миті всіх миттєвостей з тобою...
не встигла вирости любов
не встигла вирости любов
зі свого лона-воскресіння
іще така дрібна
мов макове зерно
а вже підпалена у пеклі страховиння
а вже у зашморгу чуттів старіння
через непевність духу одного
сказати: не пали — так запалає оте "не"
палають совістю всі заперечні форми
тож стверджую — люби, люби менеї
нехай озимо, але підемо на прощу

усіх страхів, страхальників усіх
всіх винуватців й болю, вже старого
тоді, дружинонько, гніздечко перев'єм
тоді в лісах далеко най зозуленька кує
на довго й много
й ще, на довго й много
накує
Твоя душа
самопереклад з німецької
... і душа твоя —
із нетрі лава —
ще даві голодна, палаюча —
застигла в без зачіпки брилу.
а ґартована сонцем й вітрами,
і сіллю небесних планів —
розібгалась на гострії скалки —
такий ніжний порух —
і кров'ю стікаю...
твоя душа —
долина в межгір'ї.
І я кричав, що кохаю...
...долина широка,
згубилась луна в полонинах.
твоя душа —
тонюсінський невід рибалки —
де дужче змагаюсь уникнути пастки —
міцніше мене ти полониш.

Боже І люблю...
Мі збігає сльозою суть
Повз неголеність протиріччя...
Я ж-люблю!
П'ятірнею лють
Ізвертає, зминає, нищить
Коли сам собі долі жнець
Від-щодденно — веде ув довік
Мить-осяєно обпинись
у такий світодайний доторк
там і серця їд — одпочинь!
крила сірі здійми, убогість

одлети
в сіровир
одлети
Я жтобі...
З Богом мі!
Боже!

Доні
Це сказано. Не прорекли вуста,
Не чути навіть подиху тяжкого —
Це сказано; На відстані буття
Речей, людей і всесвіту цілого.
Це так далеко, що вмира' луна!
Але ж це сказано — про що питати в Долі.
І донька в лузі — дикім-дикім полі
така одна у Бога і трави...
Це сказано не мною, і не їй —
Великий Луг усі сховав дороги під водою.
Все трави. Трави. Трави...
"Тонюсінька війна металю над жнивками"[*]
Це сказано! Хоч й слова не зронив —
Літаю чайкою над пам'яті хлібами.

колискова
Люляй, МОЯ,ДОНЄНЬКОІ
Серденько,
поїдем' на конику.
Гей, вйой
По мені в віконечку —темнень-ко
ані тобі свічечки,
ані ні...
гойдану колисеньку
на віт-рі.
Запію тихесенько —
на весь світ:
Ой рано, ранесенько —
татів квіт.
Ой рано ранесенько
у струмці

пропливли пелюстоньки
по щоці
у пелюстку кожну —

татів вірш
люлі-люлі, донейко
чом не спиш?
Постриг
Як стригла мені моя доня
Врізаючи чуб
бритвою у відданий череп
Наголо-наголо
І ти і я...
Теографія обіймів,
Значить — єдність,
Можливість утіленої єдності
Можливість можливостей
Благого доторку
благання пиптиків
собі у наснагу
радощів
Ці ночі снами сню тебе
Ці ночі снами сню тебе
Знедонням я тобою марю,
Зеленоокий суде мій!
Я вже чимдуш себе утратив,
Не у Віфл4а^ не у снагу волінь
А лиш у сад під небесами,
Де яблуко, та й не зірви,
Цілуй вуста між словесами.
З втрачанням ізмислів усіх
Із забуттям усеньких змістів —
Ти символами сниш мені,
Ти поруч,
Ти уже у цьому місті,
... майже ув обіймах!

віддайсь

1.

віддайсь
оддайся в те, в мені-
утемені, у безіменне те
в несіння-сім'я
а та прибуде колом обійде
при домі, при оруді, при оріллі
там де вже охоронницькі коти
ошкурюють найменший сину стільчик
за завороннями сні тікають у крими,
із гайворонням вситилися болем
десь коло Ірію
в ожухлих шпичаках
вінці знайшли
і запалили поле,
що йде касапом у гуляй-поля-без-Бога
але таки впаде
тобі в ріллю....
таж ж ні, це я ввійду весінньо
у твої оросні води
й синами Києву мечами проросте
і вмиється Дніпром
і вибрере любов'ю
де видибає
дух любови і свободи.

2.

ти нам гряди
верём'ям перевінчаним
не дай зійти в чорнену благостать
негоже вороном над воїном крячать
коли приходив лелем-лелеченьком
на зимів'я збираю-хмиз
збираються
часся-хмизяччя із душі
та не зогріюся, о'як і не крещи
благую іскорку без ніжності твоєї
Зеленоока доле, не мини!

в лісі почезлій оленці
із погляду невмовленого — суть
так ненароко долею зурочить

щоб пережити це у видавах потоків
щоб пережити це у вкрадених зачаттях
яких не-nene-на...
і ще, переживаємо в розп'яттях...
...там, по-за лугоном та річенька тече!
колись хоча-би у очах озерних, колись, ти, водонько, ув океан
увіллеш наше нездійснено-вжухле море й не захлинешся
гіркотою
живиць од нашого подвою
од нашого
од....
"ятебезайняв"....

Вночі Т.П.
не стачить мізинчика твоєї правиці
аби через ніч перейти
не заблукавши у спокуті марев
О, твій подихі —
колискова збентеженому серцю,
довірою обличчя на моїх грудях
співають янголи-херувими
у кожному порусі легень
не стачить
мізинчика твоєї ступні —
вона вислизнула з-під ковдри вранці
силуючись піти...
і я вкутую її мов немовлятко
і замовляю печаттю поцілунку —
не йди І
не стачить...

вона зранку
ти повинню в мені чимдуж розлився
вже не мені, а в верем'ї тривогою відкрився
світ лагідної лелі супостать
всі ті нутровини, де ти був суттю
де у долонях в залюб — кресне благодать
і притиска мізичиком одгомін крові
у бубнявінні колодонних пуп'янців

у розсердеччі ще не створеного серця
любись мені у поцілунку й герці
І вдонюйся і всинюйся без меж отих спокут
бо всі кути нагі, вже ополудились у глиння
дощі зійшли і диби рознесли
а ми — коло зачаття нам країни
палаємо
у звіреність собі
підкорення
самопереклад з англійської
Прийшов суворим передвісником Любви
Некликаний ніким, лишень самою сутністю біди
Прийшов подарувати спалах
грядучої непевности твоєї
скасовуючи всі вчорашні застороги,
не відступлюсь
перед сплетінням слів,
чи молитов,
чи загравання...
Та ненароком ти мене не вбий,
Бо влада це Твоя..
Рятівниця
самопереклад з англійської
Мій спаситель має чорні хвилясті коси
Вона невисокого зросту
І народжена з плоті і крові —
Така вродлива, як ніхто із святих.
Мій спаситель має малі пружні перса
Що посміхаються до мене рожевими пущвірками
Коли я вдихаю пахощі
Нерозкритого молочного квіту
Мій спаситель має цілющі долоні,
Покладаючи їх на те місце у грудях
Де вилунює біль
Із диявольських нетрів
Мій диявол має чорне коротке волосся
Що відгомонить з пам'яті духом,
Мов якийсь із святих фіміамів.
Й невеличку родинку у сховці —
Мов Мадонни коштовна росинка з повіки —
Амброзія вуст моїх спрагла,

Цілуючи неперехідність
Мій диявол має малі пружні перса
Такі досконалі в моїх покриваючих п'ядях
Коли спить
І коли я
Прийняти надумав долоню
Вона тихо стримує руку
Шепоче у ніжнім полоні,
Що ця влада моя — їй на милість
Мій диявол має дитинний голос
Спонукає батьківську снагу боронити...
Мій спаситель має сім кришталевих дзвіночків
Й ще одного, коли засміється
Сім найчистіших відлунь кришталевих
Свободи і віри,
Й ще один — співчутливий,
Що народить з моєї скорботи
Мій диявол,
Спаситель...

Т.

таких тань не було
такі Тані— смертельні
танцювати таких — танцювати уже під вінець, чи вінок
і відтанювать долю блаженним одсердям в танок
в танок — танейки проситься Бог
не в сувої речу, бо он там з-за лиману
острів твій —
да одчиниться сонцем твоїм
ти мій янголе, ополочений
ти мій — я , ти моя — ти ... ти... ти...
Яготин
острів
або моя
або і нічия
земля на обрії

або ж із ким
або ж у самоділля
буділля мурів за чужую статъ
уже з початків в безсором-безділля

приреченків повніє благодать
невидимого сорому
надія, та —
собі сама рече
що обертає тать
в страхи, і в кола
тримати щогли треба — благ-і-дать
коли усі,таки усі — за всіх
у штормовинні...
лагідно, й не з неба,
а просто
руку-й-серце піднеси!
тримай цей трамонтан
тримайсь за щоглу
ДУШІ
любови

і обривки мрій
за все тримайсь
за берег неодступний
де жду тебе...
лишень знеізувір!
Викрада́на дружина-наречена
Хтось викрадає в Крим
А хтось — у Львів
Хтось в Яготин
А инший — аж до Відня
Той мурами в'язнить, й народженням синів
А инший піснею, як заговором входить... у ті мури...
До ніг її — Земне плазує й колесить
До сердонька — Огонь отруту випивіє
із сумнівів її
і відпускає в путь,
не одпускаючи надії воскресіння
Вона сама.
Сама собі сама!
Даючи, наче вже, немов позабиравши...
Й землі рука легка —
камінням б'є...
вогню рука тяжка —

зціляє її рани...

Ти, О'Владичице, своїх викрадачів,
Ти із Вогню й Землі справляєш гостру крицю —
На бій із чим?

Сльозою освяти... мечі —
ми підемо в злодійкуватім шалі
за обрії, по що?, — сама-сама звели...
можливо — радість й спокій,
ці мури бисме вкрали?
ми підемо,
Князь-змійства твого — іще не витязі,
Але мечами стали...
2012

очікування нелюбови
таке жакхе спроквола помирання
асфіксія у зашморзі страхів
на дереві непевности
у райських кущах
осінніх усевя'нучих надій.
І тягнуться тенеття суті
у павутинах, де мала бджола
не знає як до хати долетіти
аби не задихнутись в нелюбові
Чекай, завмри, затиснись у жалі.
Нам зиму зимувати під корою
нам в хугу люті меду не набрать
всього й було що цвіту поцілунок
а нині — ждять весни, чи помирають

заноза
У літнім поході
висушеними сонцем полонинами
ти зойкала щодня од деручких вістюків
скалок, зашпор, заноз і колючок
щорух наштрикуючи пальчик
на жорстокість довкілля —
аби вдатися до помочі моїх вуст...
Я не помітив,

як бережно складала ти їх у сокровенну шкатулю душі,
ось осінь, зима і —
всі-всінькії тії занозливі скалки, гачки і всі вісття
устромились у серце моє уводночас.
І жодного зцілення вуст...
... винен сам...
не прощає любов сподівання

Метал в твоєму голосі
Метал в твоєму голосі —
струною на бляшанці,
того, що видавалось серцем
і деренчить порожнє у негоді
в гілках безлистих
ловить вітери болючих помст
за шпичаки недуманих образ.
Ці гуркала — на всіх плодових мого саду
по-під горою — поздіймалися птахи,
й одна між них — надія
Виглухла радіотиша
Виглухла радіотиша
пробита морзянкою серцевого м'яза
розкручується пружина на тебе й на мене
не стишує ходу: з одного — люблю

а з другого — і чути не хочу
час сам розгойдує маятник
час судомить в кінцівках
від ходу лихого
і вколОшкує згадку про тебе
морською хворобою
в піну.
Де ж той острів?
пустіть І
я самітником буду
торочити лагідність слова
до колючих і зоряних муз
я стану піском в часомірі
стечу в-одномить

не зачеплений доторком
волі дбайливої
перст...

Мене вже нема
Мене вже нема...!
Так розпуклося квіття
Немає тебе у мені у собі ...
Собою невийшло у яроквіття
Вишневого цвітоньку — знов обнесло
Грозою вітристою, громом судженим
Однак моя весенько, вишню вроджу
Нехай цим вітрам, що през мене проженюють
Осонює царство — безправне добро
Так йшов через мене іще побиванець
І думавсь прилинуть, де бджоли піють
І я би пішла, та вкорінений рамець
Чужинських пророцтв не пророчить весну
Долаю тебе
Долаю тебе, мов ту наркотичну залежність —
Щомиті в загрозі зірватись й молити про лагідний погляд,
про запах волосся, про посмішку й голос...
хоч подих... і про...
колискову для сина, якого іще народити.
Леле! — це ж я сам!
у повечір'ї клопоти вщухають
й неначе місяця гострющий ятаган
твій образ усердечено заклинив
і розриває скроні, й ребра — гаком
грозиться ніч вбивати паводком безсоння
в змокрилих подушках
які вже розібрали імена
й чекають молитов
а я вдивляюся у маску свого ката
де в прорізах очей бринять смарагди сліз
і я питаюсь неодпущеним бажанням:
хто ти?

зірви личину,

Леле! — це ж я сам!
Зви мене
самопереклад з німецької
Зви мене коханим, просто клич...
Я хотів би чути як звучить це.
Відлітає шепіт і кружля, мов голуби,
Що здійнявшись — загубились до човна присісти.
Зви мене коханим, лиш зіграй,
Чи проснеться мужність і собі повірю
Чайма* вітру жде, і море жде снаги
І земля з уяви, вийди в твердь-насіння
Зви мене коханим. Дослухайсь
Як здіймає глас небесний купол
І від райських врат, це ж так — від Божих врат,
Повертає німбом снів пророчих
Зви мене коханим, лиш собі,
Прилетить голубка й на твоє рамено,
Менше аніж гість, Маріє, Божий син
Повз ішов, і легко так торкнувся
Зви мене...
*чайма — вітрило козацької чайки
таке наше прощання
Бачив прощальну твою сльозу.
Дивно, як у старих фільмах — на вокзалі, на пероні, біля вагону.
Провідник напідпитку, на мить замилювавшись цим щотисячним, у його
провідницькому житті поцілунком, схаменувся і Хароном буркнув: "ну
всё, пора. Отпускайте девушку!"
І я відпустив твою тремтячу руку.
Тепер я знаю, де тече Стікс. Залізними рейками він вищить і стукає,
поповнюючись притоками твого розпачу, зриваючи загатки надії,
випростовуючись неминучістю —
Харків-Київ-Харків-Київ-Харків-Київ...
Озивайся, душе моя, навіть із іншого світу.
Її каяття
Твого підвладдя я боюсь
З незладдям впоратися б гоже
Собі іще й заприсягнув
Що серденьком у мене Боже
Чуття
Любов
Прости і полюби

І стільки стільників
І бджоли я відведу
МЕД — ВЕДИКУ
Не маю дикомеду
Я мчусь, я — рада

Але йти поволь
З мого Світла та й у мій ще Світ...
І розминулись, мов би зачепились
"знічев'я дотокнувшися" вустами
Терпкого глоду...
серцем — не божись!
чоловіча версія жіночий твору
Ти нічого на-Відь не сказав,
Буцім все, як мусить... душу млоїть
Гіркотня порожності — вокзал,
відійшов у дзязкіт — поїзд.
Невголосно змовчане "ну от",
і валізи, терті мов би ризи,
Знаєш чи не хочеш — від'їжджай,
Ganz bestimmt — "Die Liebe ohne Visum"
Мовчимо. Сплива останнє... ніч
розкрива колінзбиття перону.

Луняють кроки зойкно врізнобіч,
Хоч й в одному досі йще вагоні.
**ну звісно ж — "кохання без візи" — з Петера Хандке*
точилка
Залишилась від тебе синя точилка для олівців
Тепер всі олівці в мене гострі-гострі
Ділові нотатки у бльокнотах милуються в свою чіткість
Яку я тиждень за тижнем згрібаю жужмом
на радість збирачів пляшок і макулатури
Немає в тих нотатниках жодного малюночка чи натхненної строфи
які я зберіг би у глибокій шухляді пам'яти
бездумно обертаю коробчик механічного гризуна
сточуючи вщент ненаписані з тебе новелі
гострів'я грифеля перевіряю пучкою до крові —
проснутися з летаргії...

в міжчассі згадую тебе
живого слова не почути
скажи хоч крапками над "ї"
відписуюсь — не смію бути
а було б бутися в тобі
коби мі сили полюбити
ОД МІЗИНЦЯ і до душі
любистком духмянИть надія
де кіс тавро — цілунок мій
нестримно рече реченець
із-у-нутрі слова оглавлює
довірою цвіте вінець
й краплинка щастія кривавить
доторком перстів
Замрійся, дівчино, од доторку перстів.
Неправедністю почуттів замрійся...
Воздай собі! — в нарочності нагій
Самою правдою. Й сльозі довірся!
І поцілункові не стане навіть Неба,
А Небові не стане каяття
За цвіт жасмину
І за цвіт: "Не треба...",
За цвіт долонь, за цвіт: "не руш!",
За цвіт очей...
За подих, за душі непевну мрію,
За крок!
... пророчить: " Азъ бѣду воздамъ"
Й рушає долею в життєву веремію.
А там —
лиш доторком: спасенним — рай!
Київ, 2004
ще не знаю покаянь
Надією
Бо ще не знаю покаянь
Довірою

Бо вірою живеться
І зичиться
Й у наданій душі не йметься
Спокутою перстечків поколінь

А "ми"— люблю
А "ми" любов'ю — радий
А в "нас" від любовців родилось і живе
І плодиться — "благослови гніздечка"
У доторку насіння...
А мене ?
Це мов мара
Це мов мара
Я не люблю тебе
Відхрещуюся й тихим болем й тану
А ти в удосвіт берегом морським
А ти ув-запівніччю —душо-океаном
Я знаю, що 'сми видумав тебе
Що ти "оленкою" в поліссі замайнешся

І звидишся й не станеш...
Сонечко черлене
сіда' за море й
Воскресає із-за океань.
Щоденна благосте мені,
Я так тобі радію
Ячиш у серденьку —
І я тобі живу
Любов'ю оселившись в надії
Уже зачавши в сподіванні сина
Й нарікши сина
Витязь-Северин.
Якби тебе я покохав
Якби тебе я покохав...
О, прошу змилостився, Доле!
Якби тебе я покохав,
але безмежне синє поле
напророковано.

Терпке з неволі туги — серце
здіймається в нещадний герць
й летить світзаочі у степ,
сполохане.
Від мене геть.

лялька для вуду
У неділю рано зілля копала...
Відьма, відьма вона! їй Богу, — відьма.
Заговорила, буцім-правдою забалакала.
Напоїла сукровицею, понавстромляла груди цвяхів,
Поцілувала, зарізала, мамою заплакала
Виплітала з безглуздя сорочечки деннії
Прикрашала лелітками од злого й святого
Підмальовувала очі, аби бачили янголів,
які брѣохтаються в калюжах танкового заводу

Чи то повен місяць?
Чи то перший сніг?
Чи, може, кохання стає на поріг
свого безумства
І я забуваю —
бо мушу забути.
Присипано снігом
й пішло за водою...
Ворожиш у сні,
В чудернацькім двобої.
І вже ні обличчя,
а вже й ані звуку,
ні пам'яті вуст
ані доторку болю.
Ворожиш у сні —
чудернацька неволя
і ходять круг тебе ченці-ворожбити
і голки штрикають
де ще щось живого
від тебе лишилось

і йде за водою
із шпилькою в грудях
з печальним обличчям
на порцеляні...
Та йди вже скоріше!
Я — лялька для вуду,
Собі сам невільник —

себе визволитель;
І це повен місяць,
і це перший сніг,
і це — божевілля з порога любови
ступає по терплову сліду...
Хуртелить...
Мюнхен, 93
тобі зеленоокій
Тобі, тобі зеленоокій
Таки наснилось диво з див
Тремтить блаженістю тятів
Стрімкого звільнення — нагода
Не знавши ні імен богів
Ані молитви прочитати
Лиш серце відгомонить, снів
Це передвроджене — кохати
Таки від музики — слова
Таки від болю — нерішучість
Та непорушная скала
іде назустріч
Тобі, тобі зеленоокій
Я заподію лихо з лих —
У моїх перстах ненімих
Неслів
Неправда

Непорочна
Любов ворожить.
Птахом-голубом не смію
Птахом-голубом не смію
під стріху дому твого
Аже лапками ніжними
пожежу нёсено
у душу древлянську
у подив
зухвало здійнятих брівок
зором цілованих
у постави чутливість —
не руш ся —
почезне оленкою в лісі.

Одвертаю поглядом
Крилами літаків одвертаю
У мерзлоту тевтонську
Відворотнєє промовляючи:

"А вже тобі кохати заманулось
А вже тобі у горлі — аж бринить
серцебиття
червоний зашморг крові
не відпускає плоть
до янголят"

ДВІ ЖІНОЧІ ЕЛЕГІЇ ПЕРЕД ВІКНОМ В ОЧІКУВАННІ ЙОГО ДОТОРКУ

1

не дай мені дивитись у вікно,
так довго проминає від зізнання
моїх очей неспокій
у твої долоні, лине...
не дай мені дивитись наскрізь скло
у пустку міста.
Ні, не дай мені...
Займи мене,
Поруш мене,

Дітни...

Не дай мені сказати, що вже пізно.

2

Не руш мене
Ні, не займи мої вуста
чолом в холодну шибу ночі —
очі
Бентежні руки в зімкнених перстах
і ти мовчанкою дрібниць
зурочив:
удавану прихильність
у двосічність руху
ці твої слова
лиш лунять пружно
й подихом перса́ тривожать
І я вже йду

І я вже мчу
до ночі
до дощу
до рятівних неонів
я ...
розбиваю чашку... Ти
зустрів мою дівочість...
Березень 91
Юлі
Та все ж, тебе кохаю я .
Хочби й не так, як ти цього воліла
Й не так, як сам цього б жадав .
Незайманість твого тіла —
Не жаль, не жаль. Межа —
Не безіменна, та уже незрима — вже ...
Незайманість моєї віри
Іще дивується — невже !?
Невже дещицею років
Сплатив злодюга-поцілунок
Дрібненький трем? Легенький трем —
Все майже лагідно лоскоче ,
Спада' усесвіти дощем.
Чи се моєї долі трунок —
Уявою супроти ночі
Й далеким през кордони днем?
Однак, тебе кохаю я.
І сам цього не розумію,
І далі рухатись не смію
Ані мечем, ані творцем.
Не зарікаюсь... Не змагаюсь...
За лагідність твоїх ночей;
Алише вірю, в тебе вірю
Й чемненько крию суть очей.
Чемненько дмухаю у щічку
І чемно обнімаю я.
Чемненько йду, щораз "навічно"
І повертаюсь з-під вінців
Як великодній безконечник
Вплітаємось з двох життів,
Де розминання меандричні —
Пліч-о-пліч — упродовж років.

стережися
О, стережися,
Бо моя любов, мов небезпечна криця
О'стережися —
Ніжність — ніж із піхов
І плачу сам,
Даруючи тобі мій поцілунок лютий.
Постережися
Буяння лип в медвяному спокої
моїх обіймів,
Стережися...
Шовк твоїх чуттів
і шовкошитний доторк розімлілий,
І мерехтіння пучиків моїх
обличч довіри,
персами тривоги... янголе мій!
Не тому богові вклонилась!
Але дощі минули —
Час для карнавалу.
Стережися ж !

воскресні канти
Знова. Знова, мов породілля —
Радію дивністю глассь
Немов би згадуюсь, сподію...
І нерозумно вірю в Спас
Бруньки і брості й спочуття
Вуст не розімкнемо ні словом
Чи чуєм вічності життя?
Що нам озвется доброловом...
Внесипно уоче-оноччъ
Огонь в мені з печер чекаю
Займись, і я займусь, і в світ
Неопалимо йти істаю

ВЕСНА

Коли б цю зацність пронести
Хоч крок, хоч кроків аж до скону

Забрунься хоч єдине з тих
коїх щодень любов'ю чаю

первоцвіти із Ірію
Неправда, що Ірій осіннього заспіву!
Курли!!!

Озимою поростою безбарв'я —
Батьківщина,
тихим снігом барлога —
спи ...

Ірій — сонячний злочин
у венах весняної статі
рвучкого кінця самотності
з усіма коханками
Ірій — одвічний терен сваволі
за морем осени
Вітай перший мед
морелькового цвіту
у вітрі з Ірію
і відчай не-безтілесности
і радість німої кровіці
о' дівчатку
з духм'янцем великоднього хліба
від лиця і стегон — вітай,
відлітаючим "курли"...
не-до-торк-нув-ши-ся
любощами без любови
намарне.

Ув Ірії — півники-іриса — зачаровані
ждуть віри моєї.

З-поміж них наречену вибрати
за росою на пелюсках пам'яті
білих.

1998

клекотання
оцілься собі у сназі
мов колос мов зілля мов повінь
осердно мені в залюбки
твій доторк твій погляд твій подив

той острів ще мною назвеш
якого не радіж дітнути
у місяці юнім пливеш
ще певність тобі не сягнути
клекоче лелекою гай
і мириться род із імирем
а я заклеочу прощай
щоб знову зустрітися миром
знов мені роса
така земна, що проростаю...
вкорінююся серцем в небеса
твого трепету
знов мені роса-
на паростки,
на луки всіх джмелів

лоно —
мов хмаринка напування
небесна повінь

В твоїх очах — усе тривога
в долонях — розпачу жару
крокує нами ця дорога
а ми, дорогою й не йшли.
Ходім! І ти тримайсь за руку,
а я триматимусь тебе
зелено, чи блакитнооко
не молено, а вже високо
нас милість серденька зведе
з шляхів начужених, набитих
на нашу стежку, й небеса
зрадіють
і, відкриті —
нам нивою відкрають меж
намарність.
Дим тривоги — впаде росою на жнива
й не треба знати вже дороги
нас босоного обира
небесна повінь

ЛІТО
НЕДОРЕЧНЕ
ЧЕРВНЕВИХ СУТІНКІВ МОЇХ
ЛАПАТІ ЛИПИ
І ШПАКИ-КРИЧАТЬ
ПРО ГНІЗДА
І ПРОЛИПИ,
ЩО В АКАЦІЙ ЗАЧАЛИСЬ
І ГРІМ СКУЙОВДИТЬ НЕБО
ЩО ЗАЧНЕМ!
ТАКИ ЗАЧНІМ...
НЕПІЗНАВСЬ
Чи може бути червень в недосвіт
затлумлених шляхів?
Він одяга сандалі
і гривною із річки бризки ллє...
Чи може бути дерево у жалі

Коли сокиру пригортаний п'є
Чи мати може випалить дитину,
І попелом утерти небеса?
Чи може Бог?... ідєше да покинув,
бо сам еси в уподоблянні є ся — в у-вбогість...
Та чи можу я, любити довнеспину?
Так. Я люблю, і-що-мені-взастав,
Злодіїв шал?
Верне ув отчеспину
Мечем-сльозою,
сину, НЕВПІЗНАВСЬ?!
ЗЛЮБ
в акацій зайнялось медовобджолля
вдались лапатим липам покрова
Богданейку ввінчалися основи
і зацність світу плід заповіла!
КОЛО ЛИПИ ВНОЧІ
Ні, ти ще не зацвіла,
але вже величчю століття —
зупинила мене, звабо!
... і я говорив з тобою,

і я обійняв тебе, Дерево!
Хтось п'яний, дзень-дзеленькаючи склом,
сполохав мені розмову з тобою.

Ай, дурепа!!!

Хіба є комусь ЗАСЬ
до інтимності з липою,
яка не цвіла?..

"ми з тобою — одного племені,
ми з тобою однієї крові"
Нехай зашепочуться бджоли —
коли ми всміхнемося цвітом
і разом запануєм'...

ЩОДЕННЕ ВОСКРЕСІННЯ

ховаєш слух від лагідного звуку,
щогою горнешся до шпичаків образ,
німуєш...

серденько хрипить, зашорнооко
в незрячу невідь розпачу женеш...
що й ковили перо побралось будяками,
в Дніпрі застиг неодгомонний жах —
стоїть киривавожило

і бавиться з собою віра на ножах
а є ще лип меди, і по-при все —
гудіння
зухвалої бджоли, що в меді чує мед
прислухайся, нетреба ворожіння,
це просто пісня, й доля йде вперед...
підтьохкуючи серцем,
віщуючи
щоденне воскресіння!

Літо, люди в Україні —
Кожного б розцілював

Богові ми всі невинні,
Тоді й Землиця —Храм.
Прости, може щось пороблено,
Прости за мою щоку
Яріючу від усвідомлення,

Що ласку твою жорстку
Не приймай. Чи прийме?
Та хай нам суддею — Біг,
Дитинонька і породілля,
І трошечки тисячоліть.

Літо 2005

ОБНІМАЮ ДУШУ

Я обнімаю душу в цьому тілі...
Яка красунейка оця душа —
Запaska і фата, й сороця — білі,
Пішла од Бога й до вінця блука.

Літо 2005

ЗАПЛАЧУ НА ЛУНУ

а сонце хилиться
і заглядає сонях
на гострінь обрію
на запитань біду
коли б не одкоріння
гін-гінцево повний
подався би хортами.
а чи дожену?
настане знову розінь
надій на звабу
і на здобуття
усих примарних відлисків
від тебе
від тебе ж — ні промінчика нема
немає!
Єрихон надводно перебігши
едваб не спокусившись — біжу!
на схід чи захід?
ще не озлобивши
я, сонечко, заплачу на луну!

Меж обох Україн

Меж обох, Україною стелеться літо
золтавою лунню ковилевих морів
Там втопилась чота, загубило підкову копито
що несло сподівання баского коня почуттів...
виглядає сокіл в бурунцях, де Дружину зокрито

впоміжчассі серпневих заграв, в о'межжі Україн.

Літо диптих

Вже рік минаю літа береги,

Зроняю долу зранені тривоги.

В зіницях остраху —

притлумлення жаги,

В зіницях осуду —

кайдани непокори.

Такі високі літа береги,

Де цвіркуни — сюрчать собі за ґранню.

Це річище — межовання межі

Між прагненням та нездоланням.

Такі високі літа береги...

*

Не все ж Марія чинить покова.

Щоб прихистити, злитися, зітнутись —

Запрагнеш іншого співзвуччя.

Та трудно так спливає спека

І не зачерпнути,

Ані іспити шелом'янем неба.

У цій жазі! Така недосяжна,

Як дзюркотання коника на кручі —

Тягнусь, тягнусь — несила дострибнути..

Як дзюркотання коника на кручі

Здригає хмари, стугонить литавр

високого склепіння над водою,

де проминаєш літа береги.

Мюнхен, 1992

Два літа

Два літа у зіницях сатани.

Привабливі...

В привабливих зіницях,

Взискують поглядом у тебе увійти

В саменьке серце розпачу.

Спустошень ліпше пережити смерть,

Аніж оці літа!

Пахтить грозою...

Кожну мить гріха

окропить.

Чи живою?

Падаюче з Неба
За Благодать іми.
Та притискає Див.
Ізвідусіль втискає
мене самого — в сам,
ув камінь, в камені танцює.
Звертаю словесами,
Небесна плащаниця Покрова...
Молитвою, молитвою звертаю.
Так наче по Слові
Дніпрова круча кликатиме в простір
осіннього перейдення
через ріку до берега низького.
Діво!

Любити мушу,
як саме життя...
НЕ СУМУЙ *чужа*

О, не сумуй чужа красива юнко,
я і собі урочу, не сумуй —
у душах зачаїлися обжинки
а косарі врожаї не зберуть
та хай їм, безврожаїстим ведеться
без наших обжинкових ще сердець
у половецькі лови їм грядеться
а нами колоски складать навхрест
не лунь, бо біль тобі встромили
стожалим язиком скочівлених небес
нам із роси й води і з Дива стане сили
і новістю озим'я оживеш

ВІНЧАННО-РОЗВІНЧАННЕ

димом вінців кримського демона,
що вінчав нас — молитесь серце: не зрадь
відходимо з племені,
палимо зайве в дорогу,
вдивляючись пружно ув очі... не зрадь!
Іздимно вита' підвічне,
жевріє у доторці дёсни,
й твоєї правиці,

відлунює порохом кроків

під гору, під гору крутую
і колеться терням у грудях
наш слід не лиша ані тіні
випалює сонце зенітом
дими підвінечні
виною
незлюбубу в злюб
обвіщаного племенем
нам... Не зрадь!
ЖИТИ — В ХЛПБ
Як збираєш до купи — не знайдеш середину
поля поле поло — половинка мені
Яче сокіл згори
на незбиране жито
на сорочку ушиту в ріллі
там йдемо, куди князь, місяченьковий захід
тпру-воли, розгортайся на схід!
тільки з крицею шабель, іскрицею шабель
жито — в хліб, жати — в хліб

Котилось яблуко
Котилось яблуко по ринві —
ще мить — впаде
і одійде пора , на павутинні
блакить обірвана тіка і
зорі розкрада .
А яблуко котилось ринвою —
понадтривожне відчуття —
передчуття .
Журбою сивою —
прийшла: з лиця сльозиною
пречиста пам'ять —
одверта обличчя ...
— Чого ж ти , люба ?
Се ж не вічно,
ми стрінемось...
Та ринва яблуко зроня
там, де в діжі вода —
блакитні бризки

вибухають скалками ув очі ...

Чого ж я ?!

... Зачалася осінь .

Київ, 1988

Про пташей і людей, мов...

ранок!

оморозився сад

півлистя уквітчалось інною

Птахи, мов нічого не звінчано

вийшло, мов цвіте, мов завітло, мов..

Мжичка сіє півсніжжям

чорбають мов ті ворони

ненаспішні і безлімузинні

до плугів своїх денних — кияни

торішне

Ворони полюють за автомобілями

Аби ті годили їм трощеними горіхами

Коти всім сімейством зібралися у паляницю

На залізку з теплоцентралі

Голуби з горобцями — новолітки йдуть на руки

Цілюються пари відверто —

Так близько холоду

Теплом прозоріша

Ударами всіхніх сердечок

дрібочки осіннього дощу

Дніпрове сонце

йде водою вмитись.

... І я — в цей обрій!..

Неосторожість

Вийди спрощена дощем,

не ступав тобі у води...

Чи бачить хто себе

в червневі ночі —

блакиттю сліз осінніх

розставань

благати камінь
пити кров з розп'яття
а мох ... життя...
горіхи
Дятли змагаються з гризятатами
В скиданні фундуків і волоських
Ворони полюють за автомобілями
Аби ті годили їм душеними горіхами
Коти всім сімейством зібралися в паляницю
На залізку з теплоцентралі
Голуби з горобцями — новолітки йдуть на руки
Цілюються пари відверто —
Близиво холоду
Тепло вже видніше
Ударами всіхніх сердечок
Лунким гупанням пухнастих вивірок в закоцюбілий ґрунт —
Ховають-саджають
На весну неznані ще горішнякові гаї
Повстання серця всупротив зим
Повстання серця
Всупротив зимі
Ховаємось у внутрішні майдани
Чаїв-розмов —і —ласк
У несказання пестлявих котів
В мур-мури долі
Вижити й померти і зачати
Прожить тепло заточене в загаттях
У тихий невід золотих обійм
Мій янголе, чи чорний, чи муругий
Мій йолопе, наївністю в мені
Не оминай ласкавістю друга
Прилинь повстанням
Хоч-би до весни!
медитує котяка
медитує котяка,
настовбурчує вуха —
там, де осінь садам...
й шкаралупанці на підвіконні
вдавсь гарбуз між отим — що кида горішіння
і гриби тихо сплять у насушеній дбайком родині
і ми слухаєм, котю —

цей спокій — собі подарунок
а за стеклами злими
озлоблюється полова.

ти пряди-прядивух
те котяче зізнаннячко волі
ми тобі — денний харч
ти ж нам тихий єгипетський бог.
осінні пси для Вінграновського
осінні пси на листі — калачами
тепліють в себе й осінь стережуть
осінні пси у сіромряці неба
отари галок з півночі женуть
на весілл'я...щоби й холодна днина
безлистий сирота дряпучих верховіть
усердзим'ї галчино вродила
плодом свайбуючим воронячих століть
тривожна осінь
Прийшла й повикрадала ластовиння
з коханого обличчя
смарагди погляду взлодіїла непевність
її зіниці — мов сухий тютюн
зднялися димами, потекли дощем
де мед і гіркота
й сіль незачаття крові
в багаттях храму осені
в свічах провістках листу
ввіряються в метал зимів'я
а я усе цілую тую крицю
нехай завінчиться ця шабля на весілля
нехай життя і у гостриці освятиться
ЗИМА
Повстання серця всупротив зим
Повстання серця
Всупротив зимі
Ховаємось у внутрішні майдани
Чаїв-розмов —і —ласк
У несказанне пестлявих котів
В мур-мур и долі
Вижити й померти і зачати

Прожить тепло заточене в загаттях
У тихий невід золотих обійм
Мій янголе, чи чорний, чи муругий
Мій йолопе, наївністю в мені
Не оминай ласкавістю друга
Прилинь повстанням
Хоч-би до весни!

передзимове

Дики-коти, зачали говорити з перехожими, бо вже зима...
Кицьки приносять невизрілих м'явченят по-під пороги будинків
мегаполісу,
винувато-благально дивлячись у вічі сердитим мешканцям.
Ну, ось. візьму муругого, до весни.
Морока, як і зо всіма дітьми. Саме не спить.
Порпається під заглибини мого тіла,
голосно вурчить і дряпоче гострищами кіготятток.
І — не поворушись своїми "стома", перед його "ста-п'ятдесятьма" ...
грамів.
Найкраще поставити носа-до-носа, на шию.
нюх-в-нюх!
— Гарантована відсутність простуд.
Малий сторож відвуркотить усякі віруси.
.Гвалт серед ночі! Чарап-чарап по ліжку.
— це було зроблено "потребу", в пантофлю.
Бо там же ж було : по-за кублом,
захищено і , я так підозрюю, пахтіло якраз на те...
Завтрашні уроки — котяче виховання..
І зачали прилітати синички, стукатися у шибу нового вікна —
так наче їм передавана пам'ять поколінь —
їх годуватимуть тутки ціленьку безконечну зиму
під пильним наглядом хатньої дрібної хижачки
Тремоло очікування
Мертвий передзимовий Київ
скаженіє пустою серця
Тремоло очікування — вустами
земля пахтить металом і зимою.
дзвенить здаля зимова заметіль.
і марево — зустрітися з собою,
не вір!

А марево навпрочуд перед очі,
а марево на дотик аж тремтить.

на льон голодні ікла пензель точить
і кров сурмить,
що шабля вкреше іскори морозу
крізь серце недоречної біди
а пензель віп'ється і фарбою оросить
чуттів льони.

96

чорні гетьмани
на серце оце позбиралися рани
чи я їх накликав
незримим зерном?
походжують вОронням
наче гетьмАни
із чорного Ірію
й діри клюють
Засівом зерно у одкриту плугом
у рану відкриту знаменням лягло
уже оповито, ріллею зогріто
уже воно вдома й знаками зашито
аж гетьмани дзьобають правди зерно
відкречують осінь
штани розпустили
видзьобуть на весілля собі корм
чи мало собі байстрючат наплодили
чи оберт оберне небесне в закон
коли б ви подохли у нечисті вашій
та є ще Нечас, ще не витязів час
а поки гетьманами бродять ворони
й воронячі гнізда будують крізь нас
Відлуння на вірш подруги Хайлі Грейпс
гинучим в океанах зимової сльоти
двадцять днів штилю в оці гурагану
заколисують лагідні хвилі квіту
буревії неспокою безпідставного
у моєму саду

нАметні льодяного віку потопають у передчутті
квіткової паводі
надхнення човник розчохлює чайму жити
Зима для каменя
Теплий вітер — на наш сніг
Дерева — теплі
їхня мудрість давніша од нашої —
Сплять...
Угу-угу — горлиця —
Прилетіла
А коли ж скінчить ся
Зима для каменя?
16.02.98

Новорічне 2001

нехай лиш зміна — нуль на одиничку
це навіть не небесна коловерть
а так, під клац секунди — вилітає "птичка"
наївних і безвинних сподівань
замислившись знічев"я над бокалом
ігристо перескакують думки
щоби як хвилию п"янкою чари
добром за чвертьсекунди йшли
чотири тиждення Корочуна
чотири тиждення
чотири знайомства зі спротиву
чотири серця моїх
не пускають
не од-творяються:
і вже на повінь кличе у Водохрещ

і вже рипить рілля корінням жил
чотири розколісні-невзбруєні
чоти волають се ув піднебеся
щоби окнязився над ними рід і див
та ковзають іще, на ворожденьках-голоступах
немов на підступи вдягнувши терня на ступню
в сльотавому невідді досі,
корочунові піють мряку охмільну

А в мене з печі — любо і вогонь
жаринко-сердушко — пожарищем яріє
ходи! у люблення-доління.
ходи!ходи!ходи !ходи!ходи!
Мовчання
Мовчання трунок, коли сонце в зиму закотилось
І навіть сніг кричить мовчанням голосним
Мовчання — лагідність коли за руки — йдем
І серце серденьку шепоче тихі сні

на стернині спису
у чорноті біди з-під льоду
собі ломлю всі кісточки
в твоїх промерзлих словесах
пірнаю повз хрещенську воду
не випірнаючи однак
в судомі промовляння слова
в судомі подиху — любов
а над — тече в небеснім вітрі
хвилюється в небеснім вітрі
небесне жито не моє
а я там — наймитом в обжинках
ступні встерняю в гопака
хміліє без вина душа
і відпуска сльозу криваву серце
і на стернині спису
чвертинки долі відбива
Зимове сонечко
Зимове сонечко моє
Хоч раз забрало відхиливши
Впіймаю погляд
Од якого — одкровення
серцебиттям
Але іще мовчить камінчик
І в мармурі відходить
Незайманість душі

Великодень з братом Едькою
З братом Едькою у родинному селі Вовчик на Великдень,

коли святилися хліби у Храмі
Горить гроза —
горить грозою зваба:
промовитись у неусловлене, в німе.
горить собі гроза —
шукає небоспаду...
вже верби при Сулі
в причинність зайнялись!
Шукає гарбуззя, ще без-квітково-духе,
бо не пустилося іще, в прядіння велевус,
і — веремія черваків:
тікать-тікать від повені до сіл...
Чамрака бабця одчимдухо
із костуром, бо в діллі ще коза.
Ось в перебалці вигляда в калини
забджолене зело цвітке — "та хай собі росте непотріб цей..."
Там відсипляють зиму сливи
самі собі в чорнослив крадучись.
Грім лагідно стрічає Великодень
В мій Вовчик, і в Долину, і в Сулу,
Нам йдеться з братом радісно і тоскно —
Там на Петренковім Ловець, чи хтось?
Іде гроза за нами з братом —
жне лискавицями доземно у постій!
Іде гроза, на всій родині неба...
І Небо гатить!
Овеликоднює — сльозою обіймись!
на Василя
Серпом вирізбляється Цар
такий юний, що нема йому віку
а вже вигляда на роскоші
своїх врожаїв
на щомісячну повінь
ораній, сівби,
й першіптувань вічно зеленого жита
Усе в його погляді-владі
що росте у душі сокровенно,
а в Ярила пишається красно
Величайся Василіє-Ладо!
прокладай усім стежечки в душу!
подружжю на річницю друзів

щоразу зранку цілую,
після страхів польоту над містом вночі
з тобою єдиним — не треба ракет у політ,
не треба ніг для бігу
лише пташя серця тьохкає так відчайдушно
як себе ти заводиш у безвість
б'ється пташина об клітку інших нелюблячих я
1-^^ **Соболевій**

вершино голая,
я та, я та — що йшла тебе
я продиралась повз камінні ріки
повз руко-лікті всіх дубів у світі
в жагу кохання і в нудоту зрад
йшла-крокувала-повзала-і бігла
вершиної Чи тобі я вже "достигла"?
але вершина — гола — немовля...
котися омочити ноги при твоїм підніжжі
в багні, а вже тоді здіймайся знов
таке усім судилось породіллям
життя одне
чи чоловіче, а чи всотньо-раз жіноче
вона сізифствує в недогляді часу
сніги з вершини заглядають в очі
а ми йдемо, ДОРОГОЮ йдемо

Марійці — незнайомці
це просто — дорослість, до чого, до кого?
осінням усе ще не-оповило...
Туманів заранніх в запізнену ясність
розпуки-печалі прозріння зайшло.
Зайшло-залетіло пронизане люттю,
до себе, до нього, до суті речей,
і тяжно, і лагідно, і кругловидо,
а ще десь: з-заобрійно, в хмари сповито,
уже підоймай собі відсвіт очей!
Блакитно в росі, і рожево у пульсі,
відважно в надії, голбдно в стезі.
Іди моя мріє, зови мене мріє, тягни мене мріє

Маріє-Маріє,
дитино, Маріє.
Дитину, Маріє,
дитинно, Маріє,
до перса, Маріє —
його притули...

Пшениченька
Пшеничний передзвін хвилює коси,
Закляк. Замерз, у сумніви узявсь:
Чиясь уже? Чи тільки достигаю в росах?
Чи ладна впасти під метал серпа?
Обостюжилося і овіруч закрилось
моє оте тендіттячко наге,
у передстрасі шкло озимо увікрилось,
перебираючи зерняточко мале
А Дідух жде мені жнивоколосся —
Ярило повернувся дедьом на весну.
Віншує Дідух із роси і сонця,
І на Родздво утрійтись йому.
імпровізація в чаті N. M.
струна без музики — лишень незаймана струна
не витягнута я у почуття нап'яте
струна без музики — закручена струна
навколо шиї розпачу й розірване життя,

або сама струна — розірвана —
лишає погук всіх незіграних симфоній.
в моєму серці так багато струн — одна порвалась, лиш одна.
і з нею вже не чваряться синкопи,
мелодія прозоріша стає...

спонтанне **Полі**

легко-легко білий вельон
над полями проліта,
де у полі дівчинонька
мов тополенька гука
ой ви гуси ще й лелеки
да крилами помашіть
мого милого з далека

мені кликати допоможіть!
кличуть гуси, іржуть коні,
вже й лелеки подались
а опаленій тополі —
роси-сльози зайнялись

Обезкорінений народ
Обезкорінений народ
Всіх вин-вина...
І сім'ям в'ється у чужі світи
На полі вин провИнням долі увіпнЕться
Як медом вколисать цей біль
Сади ходить і поливати
Із тебе яблук назбирати
Й гостити всіх...
Марою, згинь — оте прокляття!
Марою рабства я і ти
Ще животіємо
В зап'ясті клекоче лагідність
Не смів
казать собі я що є я
Але сказав
Що ми ...

Володимирові Куєвді
Робилось звідусіль
Човни йшли у загатку
Зотворювалось ловко —
Мчало врізнобіч
Благало серденько —
Сподії немовлятко:
— Я захищу, не чайтесь усепріч!
Та зайнялася наймами снага
Й пів-словонько вдалося в велемову:
— О, зрадник я —
Не виховав коня,
Скотившись в жито несказаним словом
ходить воно вечороньками

.... ходить воно вечороньками
да в чорне сі ряде

не сумуй же дівчино
а й невір-козаче
бо вам радість вкраде
да вам радість вкраде
Днесь ополено знову ми
З долу долю знайшли
Узяли її з пороху
Та й омили слізьми
І так радісно стало всім
І всміхається світ
Що задіємо диво нам
заподієм завіт...
Огорнем берегами —
Берегами зізнань
Було може і треба нам
Подолати печаль
і орду не-бажаннячок,
та тепер вже не жаль
Нехай степом скопитяться,

і не втраплять в орду
По билинках та ниточках
Я до тебе іду.
як добре аапапа!
... скінчи-ла-ся горілчаним нічим...
в собі сама собі дівуєш,
і збиту косу заплітаєш у вінець,
ні перед ким
неслізно розкошуєш
затиснутим скреготливим плачем.
Достоту обертаєш все
від мавки з пелюшок і до покрови
свій коловерт навколо капища німого
де ідолом — ніхто
стремить у твердь пустую,
ніхто й не ти...

княжичеві Володимиру Куєвді
Ти дружину* згубив
і комоні застрибують в небо.
Там од вершників колько,
а ще й не здіймалась зоря...
Боголове, в-огнисть!
Богомоле, опішся в неславу!
Богодаре, княжись! —
твій народ уже йде при тобі.
І незвабний еси,
Але припяттю йде за тобою
плетеницею загадок
в слові — один легіон.
Обернись і спитай!
Відгомонить однак тобою —
Ярозмій, Доброчай, Многояв
узялися в мечі.
Не ізрадь,
Бо упасти лиш так —

Припади на коліно...
І вони дивлять з Дива
і ждуть укорінних зачатъ.
Упусти, княже, ти
своїх вершників сонечко-ратъ
і уже не цурайся мети
Бо тих мет — да уціль...
Одинокая повінь-цілуха.
Підійди і візьми
вона вже... ти її не питай.
Осавуленько-світ
підібгався і чуха за вухом
А комоні баскі
копитами мов серце —
в од в ід.
Христині вночі
в запшенИчену брівку розкося вплелось
поневінчаній дівці снаги зайнялось
у тендітних вустах
і ув персах молочних

зайнялась нелукава
краса
п'єстким п'єрстоньком би
малювать по тобі
тільки барва — червона-червона
білим вусом тобі
забілію й собі
і постанемо просто
ми двоє
у полі— некосі
різнотрав й сніговиць —
хоч у руці берись
і запрошуй заквітчану Долю
бо така в тебе стать, що грозить мені міць
хоч би й лелем зостатись з тобою
Юркові Калениченку
Побі'дне, так... Аж ні!
Воно побожжям йшло,
через знаки котилось в благозацність
Осінній світ згорів
Од Юрія до Єрихо — оповівся
снігом...
Побі'дне, так... Аж ні і
Воно побожжям йшло,
через знаки котилось в благозацність
Осінній світ згорів
Од Юрія до Єрихо — оповівся
снігом...
Алаверди на човни Романа Коломійця
оригінал:
У береги печалі,
У береги розлук

Віткнулися носами
Човни, мов пси до рук.
Лежать собі чекають,
Води набрались вщерть,
Як понесе, підхопить
Весняна круговерть.

* * *

алаверди
"У береги печалі,
У береги розлук
Віткнулися носами
Човни, мов пси до рук."
Позавмирили й нишком
На пестощі жалкі
Понурили хвостами
У повінь ваготи

Набралсь вщерть водою
Мов згадками про час
Осінніми дощами
Розпука зайнялась
Помахують довіри
Зела кушір-хвости
Благають із туманів
На береги ввійти
Де пале палить осінь
Де тепло від замрій
І кишенькове сонце
Жевріє од надій
Всім стрільцям — ловкого полювання!
Най янголи нашепчуть правдослів
Нехай святочним гласом серце б'ється
У крилосі родинних передзвонів

І не пізнає мисль нудьги полонів
На хутоногім герці всіх степів
Лісів і вод, вітрів і гураганів...
Най янголи нашепчуть правди слів
І долі снів,
і,серця, — спів...
і...
печаль в обличчі друга
Юркові Радковському
а в погляді — за згадкою розпука
а на вустах — затислося "мовчи"
мов несподівано запнулася дорога

в бетонне рубище смиренної імлі
а серце далі мчить...
а серце пінить в герці
трункову спогадів загуслу кров
невірячи...
невідячи...
не-ві.....
Данилові, музичне
крім усмішок — у Нього, ще й слова
часОм замислені, врядигоди і щирі.
з розпуки невісти здійнялися жнива
і боготіло —
все лоскоче пуп'янки живильних перс в собі...
цноту знаходячи, у першослів'ї.
Прийди й розполохАйсь...
Дідинець одтовчи навколо паші
Аби зерниною озимою зайти
вкорінюючися в душевласті
УсЕрдитись, увзятися в ріллі
Нагодою-загадонькою всмішки
Таки ж усерджуються в Бозі всі боги,
І в грішинЕць чим-душать коло-пішки...
до тебе, до малого, до світів і світу....

я посмішку зронив
знадієну...
дзвенить строїв рядисько — в душесмішки
Незнайомці Агнешці
тоненькою паволкою вуст
десь там...
заблукала радість усмішки
і не треба мені відображень радості
коли знаю я —
як усміхається трепетно
відлуння мого буття у твоєму Є...
алаверди на часом перевірене кохання
двадцять і перше
гряде тривожною неминучістю,
як бубнявють пуп'янки щовесни
я нотувала кожен зліт віршем

і кожне падіння сумом
і от мов криця
із вогню у лід і знов у вогонь
нестримна моя загартована жага
несе мене крізь "але" і "якби ж"
аби твердоплавним пером передзим'я
виписувати атраменти візерунків
на літописі мрій
коли б коло хатнього вогнища
навіть ув обіймах холодної півночі
ясмینی оці розквітали від його голосу...
і ця ж сильна долоня владною лагідністю
пестила спраглу ріллю
двадцять і другого сезону любови
алаверди на Mens World ACRO
Щось у піні ячить
може й диво з форштевеня сходить
Повертай, може в сю ж таки ніч —

в привкрайній обжинково-мавково вроді
з пуп'янків, з кучгур, з світонеб,
де згоряє й стається з облуди НАДІЯ
де одітності благо — життя аватар
Повертай, капітане !
бо в тебе — землі благодія
океан всенебесний зорями світочить вівтар
Поліні над річкою Салгір — експромт
зимове сонечко в мені,
знайдись у зацності зцвітання...
одважся променем благим
благаю,
в-небокрай діт^ння —
дайсь просто доторком дійти.
в непоцілунок заступання
одвІтязьне
й ув дурновир — ...
незайманість душі од тіла

в одвічне: поцілунку — вір!

бо іншого нема й не буде,
туди, в нетребоньки...сухий тече Салгір
і живить перса-персиків червоних....
бисме вікінгу

"Корма

Пускає мелею завдовжки піну
І щогли під вітрилами тремтять
До мене прийдеш —яко вночі татъ
Не відаю коли, але напевне стріну..."

Інгвар Олафсон

Щось у піні ячить
може й чудо з форштевеня сходить
Повертай, може й в сю таки ніч
в привкрайній обжинково-мавково вроді
з пуп'янків, з кучгур, з світонеб — зоресіч

де згорає й стається заморська НАДІЯ
де одітнутись благом в туманах велить аватар
Повертай, капітане!
бо в тобі є осуш благодія
океан всенебесний озоррям світочить
вівтар
горобчику воїнів захист
Трудно так тобі
серденько рве
й не зриває
впроміжсбрдя вривається словом "не вбий!"
ловкосёрдо тобі
відгукбється сином надія
щиросёрдо тобі озивається лагідно звір
я меча за твій осміх з хребта витягаю
впоміжтіння гострицею гайворони розжену

спокій сонечка на аопоТáеосТі синовій стане
і тобі одцвітком одарує весну
Катіне
двадцять і перше
гряде тривожною неминучістю,
як бубнявють пуп'янки щовесни

я нотувала кожен зліт і кожне падіння
і от мов криця
із вогню у лід і знов у вогонь
нестримна моя заґартована жага
несе мене крізь "але" і "якби ж"
аби твердоплавним пером передзим'я
виписувати атраменти візерунків
на літописі мрій
однокласниці через 20 літ
Я.С.

Непевна й досі боязка
Очей у схованочки гра
Років нахабство не змулило
І серденько не оніміло
І доторком тремтить рука
Борисові Гривачевському
Крупинкою солі штрикнуло серце. Болючим кришталиком скам'янілого
слова. Сіль землі і плоті — глини просякнutoї кровію... Червоний змії
просувається, пульсуючи мов гусінь, об'їдаючи листки календарних
умовностей зі стрімкого пагону часу, вділеного вселенським літечком на
одну втілену душу. Зашморг крові навколо скелі. Обідає її густою хвилею
й сам просякається гіркотою. Ще один поет скінчився. Зашморг крові
змив крихти. Німуй!

Лікарі довго ловили біглу душу незграбними "сачками", а вловивши,
знічів'я, роздушили, як це трапляється у взаєминах між метеликами та
людськими дитинчатами. Ці, марно намагаються стулити докупи
пожмакані тільця, та врешті, широко роззявивши ротики відчаю й
репетуючи, дрібочуть до матусь, вимагаючи полагодити цього
примхливого коника, чи метелика, бо він, бач, більше не воліє стрибати
або літати, і взагалі будь-як функціонувати.

Про Борисового діда
Він впав на коліна і огорнув у оберемку розлогий квітучий трояндовий
кущ. Він обіймав його палко, але не так як сплітаються спраглі за
коханням люди. Повний світової туги й жаги, втискався він у колючки,
дряпався неголеною і навзаєм деручкою щогою, шукаючи його, куща,
подиху-відгуку. Тоді, наче прагнучи зламати власні груди сам огортав
рослину одразу стаючи більшим і могутнішим, наче вбираючи шпичаки і
буяння квітів всередину — ставав чи то землею, з якої постає таке буйство,
а чи самим кущем. А тоді стихав і за мить із якоюсь таємничою

посмішкою або й в затаєному жалю промовляв до листя. Кущ ув обіймах зробившись струнким і високим, зібравши все своє квітуче медовобджілля у верхів'ях, також промовляв до високого і лункого склепіння. А в ньому зорі, яко бджоли трояндових принад...

захланне многозвуччя
це вітер звідусіль І
провісник помирання
засіяне зерно
без права на врожай
це знов падіння
й знову проростання
зізнання відчаю
й примара сподівання
цей вітер без вітрил,
цей вітер звідусіль
з середини
проломами у ребрах
тривожні слова знімілих поколінь
уривками пісень
мов чайм захланних
тріпочуть в буревій
тріпочуться в мені

три поля
то сонце вийшло
з берегів.
чим вийшло?
округлістю ножів-мечів
касапа війство
заюшило влихуюмань
у степ некрайний
укликать сонечка за край
мій серп прощальний
та тут, та вам, та і усім
долина лине,
не долине... вість блага
ковиллям плине І

воно би й все перепроїшло
та є ще люде
чие засіяне зерно
у грудях буде
росте
през ребрість
із невиподиху
в знаменну безвість
укліннь
вклоняючись сутми
в безтьменній суті
всіх сонць і лун
всіх обсловесних змін
всіх зерен і плугів
спокуття.
куди ж ви, воріженьки, йшли
собі небульці?
татарське
Наречена вишенька
на камені сухотравих скель —
татарська наречена —
із косами білих
молінь
биндами білих

бажань —
усім віт-терам наречена,
кохана сонцева,
дощику дружина —
чотири преділи вірности.
У чотири переділи овиду
викарбувалася тамґою у воеве серце,
терпким медом у втому перехожому,
мозолем на пласі хтивої півночі —
змієві на поталу кров-дівицею,
аже не за плодом питано,
нарчену вишеньку
у тьмі гілочок
фатою молінь
кожна стрічечка

розмовляє
від скелі до неба,
від усіх наречених
аж до схованки душ татарських
колишніх
і... кому издасться ще —
тут твій дім.
Палаючі ріки
Немирів води змієм отруїв,
на Хортиці пороги засичали
В Козацькій Раді —
братчик брата утопив
й Десна в Одесі болотами стала.
Золотоноша варить злато з черепів
і злата-гори зла та горя кличуть
в холодноярську безвість...
Приблуда-супостат криниці знову отруїв
й залив загатками морів
і герць і чесність.
Вставай, мій лицарю,
на шаблю обіпрись.
Вставай, козаче, змія воювати.

В стоглавість легіону подивись
й навідмаш бий ізєюдженого ката.

тривожні **ночі**
короткими перебіжками
долаю чорноту ночі
під трасуючими пострілами болю
ворохобляться з окопів сни!

поліське

Да ходила Істина лісами-полями
заблукала, світлая, да поміж стовпами
між двома березами, між трьома соснАми
загуляла павою, пір'я обрняла
ой чи на те пір'ячко вийде удовиця
ой чи гляне-виведе і стане — дівиця?
А знайшов же павоньку козак удаленький
Да не вглядів пір'ячка од пави маленької
а тільки углядів у ній молодицю

да й ну залищатися, у поділ дивиться

197

не сказала павонька, що вона за птиця —
да й ну з козаченьком між берез жениться...

"Мирний атом" —

*вигадав президент Ейзенхауер, виправдовуючи перед
виборцями видатки на розробку ядерної зброї. На той
час жодна економік світу не потребувала "сонця в
штанах"*

*написано німецько, перекладено українською у відповідь
на повідомлення японської школярки*

Die Waffe ist das Schlaffen aller Angste

Doch wird zu Tat in anderer Gefahr

Wenn Gute Boeses nimmt zu Krdfte

Wenn Lüge Heil versprach

Wenn Angst den Angst versprach...

Ця зброя — колисанка всіх страхів

А злочином стає у іншій веремії

Добро бере недобре у брати

Коли брехня пророчить рай

І страх страхи пророчить

бо радощів пізнати не сміє

заполудивши розмислами очі

навісніє!

себе сам колос жне

спирається на кукіль

І поле їсть ріллю

і кам"яна душа

додолу тягне

в серця вировину

і стугонить вся захлинаючись в собі

не звір, не янгол, не боголюдина

а лиш скуповджене зхміліле слово зле

зо всіх країн, у кожну країну

жахкою хвилею

залізної юрми

із шанців вигляда

прозрілу Долю.

14.08

так датися у сподівання може лише Доля

так датися у сподівання може лише Доля

так пряля випряла, не знаючи — кому

та Рід увесь, мов котик та на покуті

в золотокося мурчиком тернув

так одомів, так отриполив пілля

не хіттю, а жагою до снаги

зайнявсь

ув оці

дівичевоквітно

не розминулося ...

то стрітимось коли?

ув берегах

Крутилося ув берегах, де

Суть — невінчано вдалася звіроловам моя

Рілля...

Одвічне проростання...

Й Він при розгалуззі,

Такий собі чи Йван, чи Ованес

Садив

від Криму і до Палестини

Сподівав плоду всіх цих Галілей

І садить

Образи всесвітньої ріллі

І зверхність дітвака

бо світ є Він.

А зайда — осоруджується знанням

та так кляне в особі не себе

що сонце кривиться

у вигинах вітрин

і він один

іванечко, один

на тій ріллі

що кров'ю перепакла

у жито,

що блаженно в храм несем,

а з храму-пустка...

обрїї мечем , а лагідність —
мов жінку
світанково
в двосіччя рук
у скойку суть згорнем
по мужеськи
на троєсерце — згода
олещує із Кримів й Палестин
із серця України І

одонеччине
з задоння воля
так бринить в засуллі
згадайсь, козаче
і не окрутись
суде бою
суп о статъ суп остр оїть
негоже, та й підеть, підеть собі...
і поіменно же през "там і тутъ"
чинитиметься нами й проти нас
усепосадна — єдність
поза сім'ям й зерням
несінням в небо й з неба
стеженька — як бита путь
замиррям зайнялась
і, знамеї
в мир наш прийде...
із ними
з нами
з усіма

очолить келих свій
свого ж
челобаня
отрутою
своїх же
челобань

Чонобильські сутінки
фото Юрія Косіна

Сади пішли у синю далину...
... тримали яблуко в затерплелій долоні,
та цей "ніхто" не взяв,
та цей "ніхто" — пішов,
залишивши садам передсвітання
і передтемряву
у тінях потойбічч
безрамний хрест себе-сам розпинає
і тягнеться в віконня — віч-на-віч
просити чи небес, чи покарання
не диво
неозміївшись розум заґради пряде
неоддавшись в знаки, воїн воїнство жне
і від ковких звіюк, і од вострих мечів
іржавіє душа орачів і синів
пооставлено в прю, і пішло літувать
із розхрестя доріг, у захрестя палат

заховалось собі в самовідь хробаків
і не юнко й не — мати, й не змії і не Див...
гастрономічне
Наснилося...
Кришили мої вірші на закуску,
на слова і склади,
на літери й обеззвуччя...
кубиками — серце любови,
пікантну еротику й пекуче громадянське,
соленість розпачу і цибулиння епітафій,
сухарики віри і якусь іще зелень мрій....
заливали усе в майонез "удобоваримості".
А далі — перебравшись отрути сподівань,
нарікали в кльозеті
на несправність морозильної камери несприйняття.
Уже "під шубою" Улян

і Римарук вже заквасний
"мімозою" до столу — Запорожець
Іван — переметнувся на картопляну прозу...

гріх метафор
Світ-за-очі
Очима по-за світ
Ну от, спромігся вкотре
Твого болю
Спіткати
Випити
Й розкошувати
Гріхом метафор...
повернення додому
летіли душі козацькії із чужини та й в у країноньку
розтиналися об тополеньки
кричали — курли!
а одна долетіла, та й не розтятая
і присіла крайонька поля мого...
і стала шукатоньки да й кликати ...

а не зориться, й не видиться нікого!
а не зна же павоньков,
а не відає левоньком
полюватоньки
а було си з росоньки
прозорливе личенько
умиватоньки...
з давніх чернеток
живу, мов розділи у книжці
сховалась доля між рядками
ані шелесть між сторінками
надією наступних глав
Чужина
Червоні ліхтарі бензоколонки
І за вікном індустрій лад та стрій.
Чужа, іще дочасу — не чужина,
Але ти раптом тут-один, один...
І знаєш — не зречешся України,
І знаєш, що се вперше — чужини

Зізнаннячко

Ателефонна пуповина

натягується через всі світи,

і через душу,

бринить струною

Ой, Земле, Земле, Земле, відзовись!

А Україна — ямою, труною,

Як багатом... — пильнуй, не оступись!

А в мене нині вже по дві нематеризни,

А в мене — мама й доця, й півтора

Коханих образи. Стривай!

Куди бредеш, мій сину!?

Ти в когось (в кого?!) броду розпитайсь

тараня сподівань

Батьківщино —

зістарілі пуп'янки

вивішених на поворозці квітів

нерозквітлі

на поворозці

мов тарані до пива

роками

єдине лиш...

благословений дощ

окропом окропить

спітнявілу сіль змагань

повінь, повінь! де Ж ПОВІНЬ?!!!

у випитій пляшці

троянда неквітна

поки не опала

засушимо мрії тараню!

і воспрянуть мумії риб

у повноводді осушених рік

серед буйнотрав'я

гербаріїв сподівань.

озирнись

Ти озирнись — у погляді — імла...

ти доторкнись — на серці в неї — рана.

А витязів, вже й жодного нема
пішли під лід, не витягнеш
й за чуба
зачубились у нетво-нерозв'язь
ще й із-підкрижно душу іспускають
буль-бульками
такі на нині душі —
що не скреса ні лід ні бісосказ
ув ополонках
ополониками лазень
на камінь розпачу
шипить, шипить імла...
в імлі свяченого ножа хтось точить

хтось, хто?
не видко...
може я?
наш час
Зупинився час мій австрійський
і на швейцарському годиннику
кицька моя повідшкрябувала граючись цифери
зупинився час англійський
й час німецький — зупинився
бо
Наш Час настав...
розгублено підсліпкуватий
із калатаючим дзиґарем в серці
сурмами наближення на вежах
із муками і щастям породіллі —
розганяє коліщатка
небесної машинерії
Воскресіння

Богородиці
У сваволі занепасти
На останній межі
Взискую вірою —
За коханням, мов вироком —
Вирушаю...

Як дійти?

Ідучи, однаково йду — "Ідуня"

Во око світ

Кривавая вервиця

Скресає появою юнки

У надії

Богородиці...

слова переростаються не в вірші

слова переростаються не в вірші

вже водоспадом молитов гримить

saTaeHe

задумане й зачатє

а власне, байдуже — що ужиттємить...

слова мов сутності зростаються в псаломи

і твбрядь племенами береги

річок — твердинців долі,

призначень любовири-сторожінь

а далі

в неоангелькій скорботі

в несмій-неруш заходить сміхом страх

ще хтось із Єлисєєвих^[†] наврочив

мій Хрест

мій путь

ЛЮБОВИ скрізняют

Окопами

Окопами розуму, шанцями розумувАння

Іде Бог у вени мої, іде у кров і у жилля

У кості, і в подих мій

ОрОсами волі одвітчує серце моє

Вночі, воднині, стугонИть

Нагадуючи сваволю життя

Аж таки зозулиця-доля стихає

Кресати одчАсся з кременя долі

І силиться солов'єм...

ЗакликАдо гніздечка вірою

Зацности роду, плодОвого зАмислу-

Надати Любови душам

І вже товпиться люд і нелюд
ОдкОшно сімені мого

Тюремний декалог 1

Лише твоє ім'я пишу на стінах
нової хати — крок на крок на крок.
Молюся до невидимих істот,
аби Любов мене не загубила
І нерозумний я, і надто щирий
для цього світу. Та найбільший "гріх" —
що я люблю і так несамовито
ступаю через будь-який поріг
до тебе, люба. Ти моя єдина
невидима ікона в болю дні.
Твоїм ім'ям наречена година
минула й суща, й та, що в далині.
Прости, мій янголе, що так тебе я мучу.
Молю, мій ангеле, залишся при мені.

Тюремний декалог 2

Які ви лагідні, тюремні голуби,
що моститесь мені на підвіконні,
що заглядаєте на сей бік по кришки,
що заглядаєтеся в камерне бездоння
моїх очей, і розпачів моїх; У подиву зіниці
Відколи вашу мову зрозумів —
у грудях вашим гомоном гостриться,
вуркоче тихим болем голосним.
Й густа жага життя іще густіє,
і в п'ястуках холодні персти мліють...
Такі ж ви лагідні, тюремні голуби!
І я цілую в ваших поцілунках,
і пещу в дивних пестощах птахів,
і відлітаю в ґульґотінні ваших крил...
Куди!? Куди... Куди — вже й сам не знаю.
До образу твого, до берегів,
до доторка, до запаху волосся
і як у церкві святочних димів,
до східних квітів на твоєму лоні...
Які ж ви лагідні, тюремні голуби.

Тюремний декалог 3

Чи я в купальську ніч з тобою буду?
Пусти вінок з туману островів —
Я витечу щілинами в свободу
І обернуся лицарем твоїм.
Уже упився опієм державним,
А вже й відтризнив віри надбання...
Медують бджоли липового дня
І я стелюся в дух духм'янотравний
Через Європу, межі двох країв,
Що ширяться і щиряться в знаменнях...
Уже й лелеченько б не перелетів
Стікс рукотворний... На чиї ж рамення?
Крилонька чиї?!

Хіба що сам — ходити наскрізь мури,
Лишивши світ в купальському огні!
96

Stadelheim

Тюремний декалог 4

В пульсуючих в'язницях цього світу
найвужчою із камер є я сам.
Коли б так не тримало в ребрах тіло,
коли б замки чужих метафор не стискали душу...
А воля, самотність воля!
Без простору в розміряних кордонах,
Без часу — нескінченного чекання,
Без розпачу не з'єднатися з тобою.
Мюнхен 96

Тюремний декалог 5

Вплітаюся у крицю ґрат
плющем чіпким тим диким виноградом
терпким. А в очах — цілі небеса.
Коли ж спаде роса
і вкриє... Покрова
на суд вселенський,
аж до збайдужіння.
Коли? Коли?

Коли зросте з каміння пісня.

І коня

не запитає мати,

чи вситився кривавий ятаган?

Не вситився!

Живи, вплитайся в ґрати!

Тюремний декалог 6

китай

Та ж ми чекали на цей дощ тривалий,

що так пасує у в'язничні ґрати,

що так пасує у тутешній "спокій",

спада обрусом Божих покровів.

Я пам'ятаю вимушленість знаків:

як він любив дивитись на струмені

дощу спадаючого з ринв, покрівль,

будинків та червоних ліхтарів.

І десь далекий голос ніжної принади

сплітав кохання в низку із юанем —

Ой, юний-юний він закоханий удоц.

Той самий дощ замилювавши болі

струм'явився з вітрила парусини.

Північний край його стрічав засланням

в часи немилости і час розчаруванням

Мій лицарю, закоханий удоц.

І нині, як потріскує вугілля

родинного затишку й діти сплять;

спадають цівки з черепиці даху

і сон йому не йде...

Передчуття НОВОЇ КОЛІЇВЩИНИ

Гроловицею з кореня йшла

Крізь сосну, що із долу до д'горі

дійшла,

увійшла у волошковеє поле

Занебесь...

Зойком-розпачем — лунь

Тьохкосердно узвалася днина

Витязь з марева обличь протер —

Чи з меча сином встане дружина?

Певно встане, лиш сто літ мине,

Серце лагідне біль збереже
І осяє любов України.з
Зустрічання
Привіт, Мараї
чи ти ізнов жива?
чи прожилками із того умосвіту
вповзаєш в цей умосвіт,
де липа зацвіла?
там де тебе чекають із букетом
перонних зустрічів?
а в тебе чемодани...
куди ж жоржини?
та що там... обійнять!
а потім — йтимем в сутінках од всіх вокзалів
щоб у чаїв'ї душиська сповідать...
а дійдемо
до кожної ж чаїнки
а таки дійдем в щолипоцвітне

і так зліплюючись у променеоцвітках
у закодим'я світку одійдем
Шабля в мені
Я щось тобі сказав би
Та ось не ладен звук
Я ніжно витягаю меч із піхов
Аж ти не хочеш чути
Аж ти накликав лихо
І лихо одверзається в цей путь
Що криця є
Що йде увпроміж ребер
Що в ропачі моїм твоє злама ребро
І світ злама
І зойк "не треба"!
Та "треби" по тобі я якось одпою.
Отак не в герці, з смертію в долоні
Отак не в герці, бо ти герць клянеш

Тобі й собі тепер здобув свободу
А перед Господом
Облудонько, впадеш
А я BÍflnnánu душу в твою таки тілі
Й подайся упевнювати в любові породіллі
рясною сльозою
Я згорів би
зайнявся сльозою рясною
І рясною сльозою
Пожежу залляв...
Хоч би й як, ошуканець
Не в вірі з собою
Хоч би й як, але благо —
Тортюра моя
Підпали мене Доле
Горю і не каюсь
І в бездонній воді

Понури й не поглинь
Вознеси мене Боже
Голготи талану
І Твоїм провидінням
І словом сповий.
Заколисування гібію
Замовкли небеса
і віджили цикади.
Не восени — зима —
очікування страти.
Дари на вівтарі,
мов пацьорки туземцям.
Сама померла Смерть —
знесла гібій під серцем.
Приспати би дитя:
Люлі, не розвивайся.
Немає в майбуття
з мечем вогненным Спаса.
Не низ-падає Дух —
ні голуб, ані сокіл.
Собі на джерела
Марія сипле попіл.

Замовкли Небеса
зизять очима нишки.
Здаля на цілий світ
відскрипує колиска.
Мюнхен 92
Ще Україна. Київ. 2000

1.
Неодспіване місто
У снігах-попелищі
Погорільці зизять
доглядаючись долі
А я слово згубив...
Неодспіване місто.
Таке гостре повітря
Мов чуприни у вітер
Тих, хто йтиме з труною
Ще так довго до паші,
Вже й зерно загубили
Пригорнусь до травиці,
А Дівич-гора — лиса!

Летять — чи хрести, чи відьми —
Однак безталанні
У просторі гострому
Пронизливо
А я слово згубив
Утішальнее
Піду ген... шукатиму
Життя в обійми
.заспівається.

2.
Гострицями шабель — тополіні овиди Краю
Летів лелеченько з Ирию —
Летіли душі козацькії навпіл розтяті
Летіли зозулі, несли писанки порожні та й забули ку-ку
Повій вітре з України, задзвони крицею тополиною
Колисковою для полудушів

Мідяки намистяні
З кручі — в водицю
Абисте вернулися...
Дніпро ж захлинувся
потонув у собі
Видибай, хто ти є, без імені
Вже тобі куполами горби — як пацьорками
Де ж це пісня?
Пішла неодспівана...
Посміхнися, любчику
Ми гратимемо весілля на той рік
Тополі — наші музики
Гостей затанцюємо-
мо' й живий хто лишиться
А тоді збудуємо хату...

3.
В пустельному поході
Тривалої безвісти
Вже й вірний погляд друга
Добігає кордонів зради
"За-для так..."
У неголених пів-обличчях
Хмільною сльозою
Блукає нездалість роду
І правиця стискає повітря
Переминаючи пальцями
Руків"я голодної шаблі —
Неіснуючої
Забутої
Невоскресимої
Дружини.

слово — немовне
у посмішці
й печалі
твое ім'я.
стихає
Небо свободи —

тісне небо

Слово — померле коли ти не рвеш меж

слово — немовне коли ім'я твоє

поцілунком стихає

берегом стихає

водою

піснею

волею.

Стихає...

Аж боляче — що не люблю

Аж боляче — що не люблю.

Німує серце... Безіменна сила

напевно дужою десницею хова

чуттєві паростки од лагідноосоння

твоїх дарів.

А осінь нависа

безкраєм вОдяним.

У рвУчкий вітер

розхристана змагається біда

злетіти,

несвогО гнізда

таки зібравши зозулині жИта.

Звідкіль мені прощення запитать

І звідки осяяння виглядати ?

А осінь відкриває воротА,

негадано впустивши супостата

І випадкову ніжність. Обійма...

Нарано — ятаган чужинський напувати!

Зизять ворота в зозулясті хмари —

здійнявся, полетів і слідонька нема !

Прокинсь, душе! Се ж я! Се ж я! Се ж я!

Я тут. Я — степ. Я дався на поталу.

Проз мене — копитоньками орда,

А по тобі — сторозуму навала...

Аосінь каже —то лише мара.

Аосінь каже —тільки це — насправді.

Наснилася давенна-давнина

й нутрує досі поміж серцегласом

німуючим... У котрій іпостасі

пізнати і заквітчати тебе ?

Зриває длані з вуст всезряче серце

у запізнiле зiтнуте: "Не тре..."

25-26 серпня 1997

ПЕРЕКЛАДИ

Анiта Ендрез-Денiелсон (чероккi)

Чому камiння не зачне спiвати

Чому камiння не зачне спiвати

це ж заспiв усiх iнших пiсень

притиснувши до вуха синiй камiнь:

Як синiй камiнь притиснеш до вуха,
почуєш колишню рiку,
що мала його за своє серце,
i суховiй, що брав його за свої вуста,
i землю, що вiддавала його пащею вогню.

Камiнь зозулястий — з марева
галопоуючої апалузи.

Зграя пiє свої ворожiння зiллю
i їхнi снi-камiння злiтають вiд їхнiх черев
у поцятковане небо.

Чорний камiнь має медвежу душу, впiйману
за останньої сплячки. Його пiсня хороводить
камiням, народжує видиво
хутра.

Всi жовтi каменi — у сторожi совиних тайн.

Всi зеленi — дихання рослин —
спiваючи нiчне блаженство.

Червоний, мiрою у кулак, є коханням
мiж жiнкою i чоловiком, коли тiла їхнi пiють
на травах.

Камiнь сiрий — з природи печальний.

Вiн є слово всiхньої мови мертвих.

Не кидай його. Колись зрозумiєш.

Х'ю Кусанг

переклад з гельскої — давньоiрландська, шотландська, бретонська
мова зникає в тобi

бо ти упокоївшись читати кожне слово англiйською, ти...

уявляючи кельтiв i предкiв своїми

щось, як тавро, що припечене нам

вдаєшся надалi до штрихкової мови англiйцiв

ala cafe latte та walmart, вдягаючися у бойовi кiлти i винюхуючи

до якого із "кланів" пасуватиме твій узір, успадкований балаканиною
про шотландсько-ірландсько-бретонсько-валійську потвору,
там де коріння предків — ковток самогону, і — голову з пліч за
невинність:

"йой, арійська — така закладна".

І подушенько: а чого ж ще вчити інше, коли світ опановує спангліш*?

Послідовно врізається зашморг, і ти огортаєшся саваном з моргу,
де "нерозбірлива мова — немовна", і подушенька "байдуже: світ уже —
спангліш"

Впевнений у своєму безпідставному о'кельтстві,
ага, можна ввіткнутися в кут, коли затискається зашморг твоєї зневіри
це останнє слово притлумлене в останній ноті найновіших гельських
вправлянь

зі скрипкою та твідовим лахміттям, —

досконале мистецтво задушене меандрами зі спадку римлян,
що так пнеться у "кельти"

Гельська зникає не через відсутність спадковості серця

А лишень із прихильності до її вигадки у голові

Цій мові не знайдеться пульсу в твоєму житті,

Тому що ти не даєш їй прихистку в собі.

Хоч волай, як оцифрований навіжений актор,

Постаючи на прю з романською махіною, що вбила ґалів.

Постаючи на прю з махіною англів, що доконала шотів, ірландців,
валійців й корнійців —

Постаючи на прю з плюндруванням пращурів —

Все це водночас зі зневагою до їх мови

Ось і зникає Гельська, бо тобі з нею "незручно".

*спангліш — назва американського суржику, яким розмовляють в США
вихідці з Латинської Америки

Леонард Коен

Гімн

Птахи співали

при зачатті дня

Почни спочатку

Я почув слова

Не залишайся в тім

що перейшло уже

І в тому що іще перейде.

а війни що,

їх знов будуть палити

Свята голубко

не уникне кліті
І куплена і продана
І куплена знова
не для свободи створена вона
Дзвоніть у дзвони що іще звучать
Забудьте досконалості печать
У всьому —тріщина й щербина
так світло входить в середину.
знамень просили
І знамення нам дані
Пологи зраджено
й розтрачено родину
О так удівство
урядів усіх —
нам всім за знак — узріть.
Не смію ... мчати далі
утовпищі оскаженілім
коли убивці на висотах
свої молитви причитають.
Але вони таки скликають,
натягують буремні хмари
Й вони діждуть мого гласу.
Хоч з'єднаєш частини
не отримати суми
Хоч здімай всіх на марш
та нема барабанів
Кожне серце, ти чуєш
поверне до любови
але вже як вигнанець.
Мерієн
Ходи но до вікна моя кохана,
я спробую з долоні повісти.

Я звик вважатися якимось циганчатком
до того як я давсь тобі мене прийняти в дім
Давно так, Маріан. Від часу зачинань
радіти й плакати і плакати й радіти з цього нам.
Ти знаєш я люблю з тобою жити,
Та ти причиною такого забуття,
що я забув до ангелів молитись

і ангели не моляться за нас
Зустрілись ми ще майже молоді
глибоко у бузковому зелі.
Ти так прилинула, неначе я — розп'яття
коли схилившись ми крізь темряву брели.
Твої листи , вони усі нашіптують що ти моя тепер
Але ж чому я чуюся один
Я вже над прірвою і ти — легенька, павутиною
скріпляєш мої ступні до скали

Тепер мені життям — прихована любов
Я холод, наче справді бритви криця
Та ти пішла коли я був лише допитливий
але ж я не казав що я метал
Але ж, насправді — ти така красунейко
Так бачу, ти ідеш ім'я змінити знов
Якраз коли я передерся через гори всі
і вимив яблука очей дощем.

Сюзан

Сюзан мене провадить
в свій притулок біля річки
Й чути як човни спливають
Й можна лишитись на нічку
Знаю, що Сюзан безумна
Але саме це й тревожить

А вона частує чаєм
й помаранчами з Китаю
І якраз коли зібрався
сповістить, що без любови
завітав в її оселю
Сюзі хвилю пеленгує
й повісти лишає річці:
ти завжди був їй коханцем
І ти прагнеш з нею в мандри
йти за нею світ-за-очі
Й знаєш що вона довірить
красне тіло в ніжний порух
твоїх дум...

Ісус був теж рибалка,
Коли він ступав по хвилях.
Й досить довго був в дозорі —
одинак з своєї щогли.
Та коли вже знав напевне —
Тільки ті з людей, хто тонуть,
можуть лик його узріти,
він сказав: Ви всі рибалки,
аж поки вас море звільнить
Але сам тоді загинув
в забутті, майже по-людськи,
Ще задовго, як розверзлось
синє небо над главою
Він поринув наче камінь
в неосяжність розуміння
І ти прагнеш з ним у мандри
прагнеш йти з ним світ-за-очі
І мабуть повіриш в нього
вже відчувши красним тілом
ніжний порух
його дум...
А Сюзанн бере за руку
І веде тебе до річки.
У лахмітті та у пір'ях,
що від "Армії спасіння".

Сонце ллється наче мед
На волосся Леді-Гавань.
Вона знає вірний погляд
поміж квітами і сміттям.
Там, де лицарі між зіллям,
там, де діти заблукали,
вранці, в пошуках любови.
І блукатимуть назавжди...
А Сюзанн трима люстерко,
І ти прагнеш з нею в мандри,
йти за нею світ-за-очі.
Й знаєш, що довірить смієш
красне тіло в ніжний порух
її дум...

Легка мов подих вітру
Перед тобою вся, без шатів
споглядати, ачи брати
вона йде до тебе легко наче бриз.

Тепер хоч пий, а хоч випещуй
це — байдуже як ти гнешся
аж допоки
ти додолу приклонивсь
тож я зігнутий у дельту,
і у альфу, і в омегу
на колисці всіх річок і морів,
як мана спадає з неба
тим, що наче вже й не треба
я ж зцілився і серцем
зрадів.

О люба, чекав я
вуста твої довго
аби нагодилось
таке щось зі мною
Ти слаба й без сили трунку
і ти спиш у обладунках
ну а вітер дерева зломив,
не цілком воно в'язниця
та ніколи не проститься
навіть що ти зроби
із ключів

Нині темно й хуртовина
любонько, тебе покину,
І річка вбирається в лід.
Я стомився прикидатись
я зломився нагинатись
я задовго колінами жив.
Та вона в хупавім танці
твое серце — камінь й шанці
й вона гола
та це лиш каприз
І ти відвернешся у злобі
від огиди й від любові
вона йде до тебе легко

наче бриз
Так, це кров на всіх браслетах
бачиш це і ймеш на запах
це — прошу тя,
благаю, молю
каже, вдоста пий, прочанин
але жінку не проґави
під розхристаним
шовком моїм
тож я зігнутий у дельту,
і у альфу, і в омеґу
Я схилився, як той хто узрів.
Як мана спадає з неба
тим, що наче вже й не треба
я ж зцілився і серцем
зрадів.
Той знаменитий синій плащ

Четверта у ранці, закінчуєм' грудень
Пишу щоб дізнатись, чи ти вже змирився
Нью-Йорк захолов, але я тут в затишку
І музика з Клінтон-стріт не цілий вечір.
Я чув, ти будуєш маленький будинок
далеко в пустелі,
Живучи з нічого.
Я вірю, що ти зберегатимеш пам'ять
В ту ніч, коли ти планував з'ясуватись
То чи ти з'ясувався?
Коли нас зустрів ти, ти так постарішав
І синій твій плащ настовбурчивсь на плечі
Ходив на вокзал, виглядав кожен рейс
І плентавсь додому без Лілі Марлен
І ти повівся з жоною моєю, яко з сніжинкою в теплій руці
Коли повернулась вона, повернулась мов янгол нічий
Гей, я бачу тебе із трояндою в твоїх вустах
Ще один зголоднілий циганський злодій
Так, я бачу, що Джейн теж не спить
вона переказує дружній привіт
що тобі розказати, мій брате, мій кате,
ну що тут іще повісти?

Напевне, скучаю. Напевне, прощаю
я радий — ти стрівсь на путі
І якщо завітаєш сюди, чи до Джейн, чи мені —
Щож, твій ворог дримає, а жона вільна йти.
О, я вдячний тобі за той біль, що ти зняв їй з повік
Я гадав, що він там як годиться, тож не смів зачепить
Так, Джейн підійшла із пасмом волосся в руці
І каже, що ти дав це їй.
І що ти з'ясуватися мав на меті...
Л. Коєн. Щиро твій ...

Листи

І дня ще не було
щоб ждала ти листи
тепер закралась суть

що в них належить бути,
ти знов читеш з тих,
що не вдалось спалить
втискаючи вуста
втривожности рядки.
Казав, що це напасть,
казав, що перейшло,
я мріяв —ти прийдеш,
адресу пишу теж.
Так довго ти ідеш,
від зачіпки атак,
роками в пребіг
в свій захист загорож.
І сутності каліцтв
прийшли: утрати в повну грудь,
й блаженна доброта,
в самотності потуг.
Ти увійшла до стін,
спинилась при столі,
почни ж, почни листи,
до тих кому грядеш.
Пабло Неруда
Ода морю
Тут морем оточений острів,
та що за море?

Воно щоразу нахлинає
каже — так,
а потім — ні,
і знову — ні та ні.
і каже — так
в своїй блакиті
у морському бризі
Злютується — відмовить
знову — ні.
Не може бути сумирним
Воно повторює

Я море — звати морем
І — ляпаса по скелях
І коли вони непевності набрались,
то пестить їх
в них горнеться,
притлумить поцілунком.
В сімох зелених мовах
сімох зелених псів
чи тиграми в седмицю
а чи всіма морями сімомами
себе б"є в груди,
і бубонить своє ім"я
О Море,
це твоє ім"я
О друже океане
не витрачай часу
ачи води
так засумувавши

нам ліпше поможи.
І ти злидений риболов,
людино побережна,
що в голоді і змоклий
нам ти наче ворог.
Не бий так люто,
Не гримай так сердито,
Розчини зелені комори

надай нам в руки срібляні дари
Дай нам сьогодні наших щоденних риб.
ІВАН ЖДАНОВ

портрет роботи Юрія Косіна 2011

Когда неясен грех
Незнаного гріха — коштовні суть причини
І зорі вгору зрятъ, й не видкі з полонини
Вони зиззять на нас, коли ми є у страсі
А ж ні, вони видивлюються у страх, не оглядаючи облич
Бо їм однаково, чи сніг йде босоніж , а чи у шатах
Чи хмиз хрустить в багатті, чи політ летить без птиць.
їм все однаково, начхать, як вигляда цей світ.
І споглядають скоса, наїжачивши проміння
Що впроміж пустку рук, розімкнутих в невір'ї
Проковзує і поверта назад, та зір вже вистиг слід.
Вони повернуті спиною, їх не виглядиш з землі
І хто один цей, розкажіть, що над здійснитися зумів

Аби узріти як тече не відсвіток у ринві
Не тінь від рук на стінці, а понад меж лиця — докір.
Як приручити зорі ці, відомо лише Богу.
Як вгамувать нестямний біль, відомо лише їм.
Як в серці чорному зродити знов любов або тривогу?
Мовчать. Мов віч-на-віч з собою, з Дивом ми стоїм.
І сніг минає босоніж, незримий і нечутний,
Триває далі літ давно померлих журавлів
І замість світла зізд, докір мандрує дахом
І я тебе не відчуваю, страх мешканець не свій.
І ніч таку не обирають
І ніч таку не обирають —
Бог-сирота сюди вступає
І ріки льнуть до берегів.

Не залишилось світу світла
І небо менше навіть сита
Дощу, що липне то ступні.
І це покуття геть застріле

І листя шелест струхлявілий
Не в темряві, а в нас живуть
Нам — лише згадки, а не знання
І святочне нам не у заклАння
Нас лише тіні скрушно ждуть.
У нас минувшина зосталась,
Й ти не зі мною цілувалась,
тобі страшніше — й ти легка.
Твої слова тебе жаліють.
Не в темряві, в мені біліють
Лице твоє й твоя рука.
Ми вимираємо нівроку
Ми вийшли не ту дорогу

І виглядять не тих вістей
Крізь ніч оцю лихого плачу
І вже поринувши в беззначчя
Зійдемося в огнищі костей.
Портрет Батька
Ізорють люстро. І малее дітвацтво
Поверне до батька, не ймучи його,
Покосами луків в пряме спадкоємство
По зжовклому поленьку шляху свого
І запах згоряючих крил. І марнота
Над вжухлою пустинню жару свічей.
Аж буде даровано кожному право
Себе вибирати, й не стане ночей
Але лиш вступись на порожню рівнину,
В різьблену облогу зів'ється вона
і поле побачить батьківську спину

І небо з прямими кутами вікна
А там, за вікном, де злиденна хатина
І маковим громом в розкаті світлиць
Гуляє малюк, і безодня лихая
Засохлим бадиллям в закутті неспить.
І гуркалом вдариться мак у облогу
І викреше іскру, й займеться вона
І глянець світлини сирими пластами

Мов поле пожухле, зруйнує до дна
Люстро проясниться, повівши, що десь там
Сплива глибина у осінній воді,
Й стіка вагота, й омиває предмети,
І світло — не плуг від жаркої зорі.
Райнер Марія Рільке
пантера в зоологічному саду
І погляд втомлений від мерехтіння ґрат
Так збайдужів, що і не вигляда нічого,
мов тих залізних прутть суть незчисленність
Й за нею — світу білому не бути
легка хода граційно пружних кроків
Що вкручуються в тисняву найвужчих кіл
Мов танець бойовий навколо бога
В якому зтлумлено жага печаллю спить
Лишень врядигоди здійснюються німотно
зіниць завіси —. І образ запада, струмЕнить
крізь усю поставу жилля зпруженої тиші
і безгомонно в серці кров зника.

Пауль Целян
заколосилися ночі хліби
Із сердець і голів
заколосилися ночі хліби
і слово це, косами продзвенівши,
прихили їх до долі.
Безмовно як і вони,
Коли ми до світу назустріч:
Спантеличені,
Шукаючи спокій розради,
Пробираємось наосліп вперед,
Розчепірівши в мряці долоні.
Непорушно
Німує твій погляд в моїм,
Я мандруючи

Серце твоє підіймаю до вуст,
Чи здіймеш ти моє так високо:
Що п'ємо ми тепер,

Потамовує спрагу годин,
Те що є ми тепер,
Наповнить годинами час.
Пригубляємось?
Ані-звук, ані-відблиск —
Промайне впроміж нас, не промовить
Колосся, колосся,
покосами ночі.
Складова Болю
Рука до тебе тягнеться сама:
лиш ти, при кому, все те що я є , повертається в себе, безсмертно.
Простують від слів позбавлені одзвіння голосів,
свобідні форми — все вміщуючи
Сукупно, виділено і знов усе разом.
І числа були вплетені у незчисленне.
Один і тисяча, і те що передує й геть по-за тим більше від самого себе,
менше,
виважено й обернуто в собі на менше і на більше — у набрунене Ніколи.
Підзабуто спохватилися за тим що слід забути
Наділи землі, наділи серця — пропливали й тонули, і пропливали.
Колумб, у погляді безчасся,
Квітка-материнства, проклина і щогли й вітрила.
І все це впливало волевільно, першовідкривально
Відцвітала ружа вітрів, злітають пелюстки.
Світовий океан здіймався громадою в небо,
В світлі темряви безтямно прокладених компасом курсів.
У гробах, в урнах, в котомках прокидалися діточки
Яшма, Агат, Аметист, Народи, Племена й Роди
Якийсь незрячий А МОЖЕ
Зав'язував собі у зміїстому вільноширянні — ВУЗЛИК
(і Подвійний— й Противажний-, й Накидний — і Близнюків, і Тисячовузлий)
На якому карнавальньооке потомство
Вбивчої* зірки в провалля
слово-склад-літеру укладало, вкладало.
Ой, вільхо
Ой Вільхо, мерехтить лист в імлі білизою.
Материськії коси повік не збіліють
Ти, кульбабо, зелена мов вся Україна.
Моя матір, та й не повернулась додому
Сіра хмаро, чи ти проливаєшся ще у джерела
Супокірная мама моя, чи ти всім іще плачеш

Зоре круглая, ти накидаєш золото петель.
Мої матері серце зайнялося болем свинцевим.
Дуб дверей, хто ж тебе зміг підважить з одвірка
Моя ніжная мати не зможе, не ввійде.

ХІМІЧНЕ

Мовчання, мов вилите золото, у
Звуглених долонях.
Величне, сіре,
наче все згублене опліч
сестринської долі.
І всі імена, всі ці разом-
спалені ймення.
Достоту про попіл благословення.
Стільки ж про здобутий ґрунт,
Понад легеньким, легесеньким
Душе-тремтінням.
Величне. Сіре. Без крупиці останку.
Ти, тоді.
Ти із блідим
Розкушеним пуп'янком.
Ти в повно-винні.
(Чи не так, нас також
Відпустив цей годинник?
І гаразд, ну і добре,
як тут твоє слово мимохідно вмирало.)
Мовчання, мов вилите золото, у
звуглених, звуглених
дланях.
Персти тонко-димі. Вінцями, повітряним німбом довкола
Величне. Сіре. Нерушне.
Всевладне.

МІНЛИВИМ КЛЮЧЕМ

Занедбаним в сув'язі, знаним ключем
Одчиняю одвірки оселі
І вривається хурдело німо вперед,
През залізки в оключчі — хурделить
що і кров, завруниться
з очей ачи з вуст
ачи вухом

зміняє джерело, у такий таки ключ..
Переятрить в подзвін, в перезвучч...
за сніжинками вАтаг— стрій-жене
З кожним подихом вітеру,
гне во-що-душ...

Налипа

на слова

сніговієм

КАМІННИЙ ВИРОК

Зкам'янілий вирок в п'ястуку

Ти забудеш й про те що забув

На зап'ясті пристрілюються
мигтячи, знаки розділові
Крізь у гребінь розколоту землю
галопають вершники пауз
Там,
коло жертвовного зілля*,
Де спалахує пам'ять,
підхоплює вас Цей Подих.

* примітка.

Opferstaude — від Opfer— жертва та Staude— однорічний травянистий кущ, як на мене найраще передається словом зілля. Те, що збирають для приготування дання. Вірність такого припущення підтверджує і фраза am Handgelenk schießen blinkend die Satzzeichen an — що дослівно означає: на суглобі руки, блимаючи, пристрілюються розділові знаки, — досить недвозначний образ гематом та доріжок від шприца. Я конкретизував це як зап'ястя, виключно з міркувань словесної елегантності. Біографія митця засвідчує неодноразове перебування автора у психіатричних клініках, та й його смерть у Сені — нашо́вхує на думку про наркотичну залежність Целяна.

Жоден зі словників не дає трактування слова Opferstaude, то ж я припускаю що це образ сорту дикого маку, який дійсно кущиться у південних краях. Збірка вірців так і називається Mohn und Gedaechtnis — "Мак та пам'ять"

NIEMANDSROSE

ПСАЛОМ

Це він — Ніхто. Ліпитиме нас із землі і глини
І надихатиме вустами порох наш
Ніхто.

Благословеним будь, Ніхто,
Твоєї примхи задля

ми квітнемо
до тебе
прагнучи
Суцільнее ніщо
Були ми, є ми, і навік
пребудемо, квітуючи:
Усі Ніщо,-
Нікого ружа
Із пестиком — незаймана душа
З тичинками пилку — в небесну пустинь
В червоному вінці
Від пурпурових вуст, що лиш, о лиш
Об тернії зарділись.

ЕМІЛІ ДІКІНСОН
Душі шпарину залиши
для позову небес
Щоб не знітилася путі
до Того, хто не жде
Допоки засув не упав
воріт Його осель
іди, уже довічний гість,
не перехожий вже...

[\[*\]](#) цитата з Езри Павнда

[\[†\]](#) Єлисей — мій пра-пра-прадід, потім Савва, Трохим і Броник...